

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un jum. . 14
Pe o lună . 2.40

Numărul de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA:
Deák Ferencz utca nr. 20
INSERTIUNILE
se primesc la administrație.
Mulțămite publice și Loc
deschis costă fiecare șir
20 fileri.
Manuscripte nu să înapo-
iază.

Românii și Germanii.

Zile acestea ni-s'a dat să cetim în răspânditul organ național-german „Ostdeutsche Rundschau” din Viena următoarele rânduri, inspirate evident de un bun simț și o reală înțelegere față de stările politice din Ungaria:

„Incerările neisbutite ale contelui Tisza de a produce o împăcare cu Românii, dovedesc că Românii constituie o forță, de care trebuie să se țină seama. Ne întrebăm însă, cum stăm cu Germanii din Ungaria și Transilvania? Foarte rău! Și aceasta din cauza că Germanii aceștia observă cu consecvență o atitudine umilitoare și odioasă, pentru ca să nu fie cumva timbrați de trădători de patrie. A sosit însă timpul, ca situația asta să se schimbe. Și singurul lucru firesc ar fi, ca Germanii să meargă de-acum înainte mână în mână cu Românii, pentru a reuși astfel mai sigur să-și apere naționalitatea și să-și cucerească drepturile lor...”

Semnalăm aceste cuvinte de apel ale unui mare organ german, adresat confrăților săi din Ungaria. Și o facem mai întâi pentru înțelepciunea politică ce cuprinde acest îndemn, venit mai ales acum, când elementul german dela noi trece prin o criză vizibilă și când se dau semne, că ar dori să-și refacă puterile în decadentă.

Oricare ar fi fost anume situația

excepțională a rasei germane de pe teritoriul Ungariei, rămâne stabilit că valoarea ei, atât cea numerică, pe cum și cea socială și culturală a scăzut treptat și asta numai grație lipsei de organizare pe terenul politic și grație conciliantei escesive față de hegemonia ungurească. Numai zilele trecute, când presa săsească a înregistrat rezultatele mai nouă ale recensământului populației, a cuprins-o un adevărat fior de îngrijorare pentru descoperirile mari pe toată zona germană. „Și dacă regresul acesta va ține mult — scria „Kronstaedter Zeitung” — și nu se vor găsi mijloace de revenire, va sosi desigur ziua, când noi Germanii din Ungaria vom pierde și puțină influență culturală și politică, de care mai dispunem...”

Cazul este deci foarte grav. Alarma asta din toate părțile pentru salvarea elementului german din procesul unei sigure depopulări și maghiarizări ar trebui să fie pentru conducătorii acestui popor un moment de advertizare, de a nu mai stărui în greșelile din trecut. A continua cu politica umilirei și a concesiilor problematice, ar însemna că duci poporul direct în prăpastie și că îl sacrifici în mod conștient.

Părerea noastră este negreșit, că soarta poporului german așezat prin diferite părți ale patriei noastre merită să fie mai bună decât a înceta să constituie un factor de frunte în rosturile

acestei țări. Inzestrată cu calități economice și intelectuale superioare, naționalitatea săsească-germană este chemată să aibă un rol mai pronunțat în destinele viitorului. Dar, spre acest scop, nu se pot reface puterile de luptă decât prin hotărâri mai energice, prin schimbări de front categorice și mai cu seamă prin mijlocul ce i-se recomandă acum și de marile ziare vieneze. Locul Germanilor nu mai poate fi sub aripa călduroasă a guvernului unguresc unde în trecut ș-au găsit prilejul unei somnolențe ucigătoare. A sosit timpul ca ei să ia pilda dela Germanii din Austria, cari își apără cu atâta iscusință situația față de elementele slave și asta nu se poate altfel decât hotărându-se în sfârșit a-și identifica interesele cu ale noastre, cu ale tuturor naționalităților din Ungaria. Va fi aceasta singura formulă, onorabilă pentru dînșii și în același timp practică în rezultatele ei. Căci din o asociere a tuturor naționalităților și din organizarea unei lupte cu forțe unite, împotriva înaintării puterii zdrobitoare a hegemoniei ungurești, poate numai să urmeze o schimbare a situației Germanilor, ca și a celorlalți.

Firește, iluzii mari nu ne facem, că sfaturile aceste, date Sașilor noștri din partea fraților din Austria, vor pătrunde de grabă în rândurile lor. Răsfățările lor din trecut îi îndeamnă a-și pune și mai departe credința în con-

FOIȚA ZIARULUI „TRIBUNA”

Primăvară.

— Foiță originală a „Tribunii” —

De Alexandru Ciura.

II.

Se opri în alee.

Arinii fremătau din ramii înmuguriți și soarele trimetea sulii de lumină prin crengile rare.

Sezu pe o bancă, cu sufletul împăcat, cu gândul pierdut în zare. Nu se gândia la ceva concret; simția însă, cum i-se sbate ceva în suflet, ca un pui de rîndunică ce încearcă să zboare.

Il copleși un avânt de slăbiciune, o dragoste pentru lumea întreagă — și zimbă cu mirare de acest sentiment, ce se însălașluia pentru întâia oară în sufletul lui. De subormanul de cenușă rece, un jăratie pornit spre stingere, cerea cu impetuozitate dreptul lui de căldură.

Ca dintr'o depărtare enorină s'auziau acordurile unui marș funebru. Ascultă cu atenție, spre a se convinge că nu alucinează și accentele se auziau din ce în ce mai pronunțate: Era marșul funebru al lui Bethowen.

La cotitura cărării lumea se îngămădea, pentru a privi cortejul. Se ridică și el, ins-

tinctiv. În urma sicriului simplu plângeau rudele defunctului; o copilă ca de doisprezece ani se tânguia cu glas înalt. Și lume multă... foarte multă întovărășea acest sicriu de lemn vopsit, în calea lui din urmă.

Auzia cum oamenii șopoteau, cerând și dând deslușiri privitoare la viața mortului. A fost un om sărac, un muncitor harnic, care a lăsat în urmă-i și puțină stăricică. Copiii și i-a sburătorit... a fost un om bun și de omenie...

Oamenii treceau cu capetele descoperite, pășind încet, după tactul marșului funebru. Se vedea după fețele lor jalea și regretul cu care întovărășeau osâmintele unui prieten dispărut.

Îi venia să se alăture și el cortejului, să-și descopere capul, pășind în urma sicriului — un val de slăbiciune i-se ridică dela inimă și simți cum ochii i-se umezesc...

Deodată își întoarse apoi capul, cu o smâncitură bruscă, îndreptându-se spre o cărare lăturalnică. Ce avea el cu mortul acesta pe care nici nu-l cunoscuse măcar? Ce însemna această înduioșare copilărească? Ce-l importa jalea aceasta, când nu-i da decât impresia propriei lui slăbiciuni.

Pășia mai repede acum, ca pentru a se încredința, că tot mai păstrează un rest de vigoare în membrele slăbănoage. Chiar uruiul din piept îi încetase ca prin farmec și el sorbia, cu plămâni umflați, mireasma dătătoare de viață a firii întinerite.

Spectrul hidos al Morții îi trecuse pe alături,

simțise chiar adierea rece a unui suflu ce venia de departe, ca dintr'o peșteră umedă și întunecată.

Și cu cât se afunda mai mult pe cărarea lăturalnică, simția tot mai deslușit, cum zarea se limpezește, cum o mare greutate i-se ridică de pe inimă.

Va muri și el, căci așa cere firea dar cine știe când va veni și ceasul acela. Poate să întârzie mult; poate să grăbească — indiferent! E o mare prostie să-ți amărești puținele clipe vesele ale vieții cu gândul morții, când moartea tot are să vină odată!

Acordurile marșului funebru nu se mai auziau acum; o boare parfumată mișca ramii sălciilor, ca un basm ce-ți amintește de soare și căldură, de dragostea vieții!

Seara se abătu la birt.

Nu mâncase de atâta vreme o cină mai de din Doamne și simția un apetit de lup. Avea doar parale destule, nu mai era silit acum să se îndestuliască cu lapte și pâne uscată.

Mâncă cu poftă și muzica îl înveseli puțin. Privia cu un zel de mirare la lumea veselă dela mesele din preajma lui. Câtă fericire radia din fețele lor! Cu câtă plăcere consumau mâncările și goliau halbele cu bere. Să ceară și el una!

Se resgândi însă în curând, dându-și seama, că prea ar fi mare risipă. Se și desvătase de băutură, încât nici nu știa dacă i-ar mai face plăcere.

cesiile excepționale. Ei s'au putut convinge chiar și zilele acestea, că în armata Nemților de pe teritoriul ungar li-se rezervă dreptul limbii materne în chestii de dreptate militară. Premierul Austriei, dl Bienert, cere lui Khuen excepția aceasta singură pentru soldatul german și sas din regimentele Ungariei, lăsându-ne pe noi, atâtea milioane de nemaghiari pe o scară cu totul inferioară al dreptului la limba maternă. Să nu se mângăie însă Germanii noștri prea tare de aceste concesii. Ele nu vor restitui neamului lor forțele de producție și de progres, pe cari le pierd, văzând cu ochii. Și cine știe, dacă, vremea trecând și schimbându-se împrejurările nefaste de astăzi, nu vom avea prilejul să reluăm chestiunea cooperării cu rămășițele nemțești dela noi în condiții mult mai dureroase pentru dânșii! Atunci însă vina nu va fi a noastră!

Alegerea dela Ighiu. Din Budapesta ni-se telegrafiază: Azi s'a continuat desbaterea contestării alegerii dela Ighiu. Apărătorul alegerii, avocatul Dr. Tetéleni Armin a încercat să infirme argumentația d-lui Dr. Aurel Vlad, apărătorul alegătorilor Români. A spus că la alegerea dela Ighiu Români au făcut agitație cu «daco-românismul» și că nereușind s'au răzbunat crunt împotriva celor cari n'au votat cu dl Dr. Alexandru Vaida-Voevod. Dl Vlad i-a replicat, după care Curtea de Casație a decis să nu publice hotărîrea până în 2 Mai n.

Tratativele dela Viena. După cum am anunțat, contele Khuen-Héderváry, primul-ministru ungar a plecat aseară la Viena ca să continue azi cu baronul de Bienert, primul-ministru austriac și cu ministrul de războiu Schönaich tratativele în chestiunea reformelor militare. Tratativele nu s'au terminat nici azi, căci după cum spune comunicatul oficial s'a ajuns numai la un *acord principiar*, rămă-

nând ca formularea în scris a acestui acord să se facă mâine. Vineri, după ce vor fi consultate și păreriile celor doi miniștri de justiție. Judecând deci după aparențe biruința punctului de vedere unguresc nu mai e îndoiioasă.

Regele Petru nu va merge la Budapesta. Deodată cu lansarea în publicitate a știrii despre călătoria regelui Petru la Budapesta, pentru a vizita pe împăratul nostru, presa radicală sârbiască a deschis o campanie violentă în scopul zădărnirii acestei călătorii. Amenințările de toate categoriile au produs o agitație mare în populație, predispunându-o prin evocarea tristelor evenimente din timpul anexiunii la o poziție contrară planurilor curții. Signalul a fost dat de însuși ministrul președinte Pasici, care a declarat, că dânsul însoțește pe rege în călătorie, numai constrins de împrejurări. Cuvintele aceste au avut darul de a pune în mișcare elementele radicale care au deslănțuit patimele, ura națională împotriva Austro-Ungariei, împotriva Suveranului, care le-a răpit Sârbilor, provinciile, ce formau telul nizuințelor decenare, de a le incorpora la Sârbia, realizând astfel visul unificării tuturor Sârbilor din peninsula balcanică. Nu, regele Petru nu trebuie să facă vizită monarhului Francisc Iosif! Și acest signal a răsunat săptămâni de-a rândul în centrele Serbiei, ai cărei radicali au luat chiar și hotărîrea aceea, că în caz, că regele va neocoti dorința poporului și va merge totuși la Budapesta, populația să arboreze drapele negre în semn de doiu!

Între astfel de împrejurări, împăratul nostru a dat o soluție situației critice, în care se afla regele Petru, aducându-i la cunoștință, că din cauză de boală nu-l va putea primi în timpul proiectat, dar își menține invitarea pe mai târziu.

La sfatul medical Majestatea Sa și-a schimbat itinerariul, în urma cărei schimbări nu va mai merge la Budapesta ci la domeniul dela Gödöllő de unde va vizita ocazional și Budapesta.

Manifestația din Oradea-Mare — îngăduită. Am amintit în numărul nostru de ieri că prefectul poliției din Oradea-Mare a interzis manifestația de stradă a socialiștilor anunțată pe ziua de 1 Maiu.

În urma apelului, consiliul comunal a casat hotărîrea prefectului, îngăduind organizarea manifestației.

Se simțea așa de bine în mijlocul acestei veselii generale, încât se întrebă pe o clipă, dacă acești oameni veseli și ușoratici nu erau neasămănat mai fericiți și mai înțelepți. Ce rost are o viață posacă, o viață de crutare și muncă cum a fost a lui? Până când să mai muncească? Până când se mai agonisească? Și pentru cine? Pe sama cui?

Eși cu fața înseninată, și când deschise anțișambra, servitoarea ce-l îngrija, i-l întimpină cu mura speriată:

— Unde a zăbovit domnul până acum? S'a răcit laptele!

Bătrânul zimbă cu înțelesuri.

— Azi nu i-au lapte. Am luat cina la birt... E vremea să-mi văd și eu de un trai mai cinstit...

Și înainte ca servitoarea să se fi desmetecit din uimirea ei, îi zice cu un zimbet;

— Iată un zlot; adu-mi o sticlă cu vin, din cel mai bun.

Servitoarea rămase cu gura căscată, în fața ușei.

— Du-te, frate, ce te uiți la mine ca o proastă?

Și zise din tot sufletul, când rămase singur: Servitoarea își închipuie, că am înebunit... nu știe, proasta, că chiar acum îmi vin mințile...

Desfundă sticla și turnă în pahar. Miroși mai întâi lichidul gălbui, apoi îl înghiți dintr'un resufu.

— Bun vin, frate. Mănâncă și pe urmă îți dau și ție să guști.

Simțea cum lichidul îi trece prin artere, ca o revărsare de ilacări. I-se părea, că înghițise dintr'o beătură fermecată, ce îi alunga din trup răceala, dându-i fiori de întinerire.

Mai beu un pahar, pe urmă astupă butelica. Vinul era prea tare și cele două pahare, ce le băuse, erau chiar de ajuns ca să-l înmoaie.

Strigă servitoarea.

— Ce crezi tu, mai trăesc eu un an?

— Vai, dar ce vorbește domnul?

— Nu trăesc... vreau să trăesc bine, că am câțiva bănișori. Tu știi, că n'am mulți... dar așa puțin câți am, vor fi de ajuns să nu mor de foame, chiar de aş trăi mai bine... Și mă voi împăca cu toată lumea.

Servitoarea eși, proptindu-se cu amândouă mâinile de pereți, spunând cu groază vecinei în gang:

— Domnul a prostit! li scilpesc ochii ca la mătă. Bea vin și vorbește într'aiurea — Doamne ferește!

Stăpânul se plimbă o vreme, cu mâinile la spate, apoi se culcă, fără să sufle lumina-rea.

Inchise ochii și își trase plapuma peste cap. Un sentiment de frică îl luă în stăpânire — și se adună ghem.

După ce se mai încălzi puțin, începu a se destinde încetul cu încetul.

Îi era somn.

Amintirea cortejului funerar nu-l mai lăsa în pace. Auzia deslușit acordurile marșului fu-

Kristoffy despre votul universal. Foster ministru de interne în cabinetul «trădător patrie», Kristoffy, a avut azi o întrevvedere cu gazetar cărui a făcut câteva declarații interesante în ce privește alianța justiștilor cu socialiștii.

Înainte de toate a declarat că n'a fost intenția mediatorul acestei alianțe, cum afirmaseră călătorii.

«Era firesc că aderenții votului universal să adune într'o tabără, ca să poată lua lupta pe elementele conservatoare, dușmane reformei politice. Tot atât de firesc că opoziția va propune de discuția proiectelor militare pentru a adăposti pe tapet chestia votului universal. Azi toți stăpâniți de sentimentul general că dacă se vota reformele militare înainte de reforma electorală, chestia votului universal a murit pe vremea. Sentimentul acesta isvorește din *usuratec la care a fost degradată politica Ungaria: a promite mereu și a nu împlini o promisiune.*

E adevărat că în vremile din urmă și cercurii din Viena au cam slăbit cu stăruințele lor în a privește chestia votului universal, dar în curând vor trebui să revină în ogașa veche, convingându-se despre adevărul ce l'am spus de multă vreme: *în țara aceasta nu va fi pace și liniște până la se va realiza această reformă. Și chiar de așa cred că alianța justiștilor cu socialiștii va avea influență hotărîtoare asupra acestei chestii.*

Kristoffy a declarat că în curând va publica un studiu despre chestiunea votului universal publicând și proiectul său de lege care a primit sancțiunea prealabilă a Maj. Sale.

Camera. În ședința de azi s'a continuat discuția la bugetul resortului agricultură. În sală — după cum am anunțat corespondentul nostru — a sădit pânit și azi atmosfera de plictiseală. S'au pârândat azi la cuvânt vre-o câteva nulițăi dintre cele mai veritabile ale opoziției, nereușind să trezească nici un interes în cei vre-o 20 de cultivatori plictisiți câți au împoporată incinta și galeriile.

nebru, vedea lumea ce se înșirua jalnică urma sicriului.

Și o întrebare stăruitoare i-se înfigea creeri, ca un piron de fier: cine va merge urma sicriului tău? Cine va plânge de tine?

Dar ce are a face această jale a oamenilor? Mortul n'are doar nici un avantaj cu asta. Ce-i mai pasă lui!

Se vede singur întins într'un sicriu de lemn și cum mortul își păstrează facultatea auzului câteva ore, va desluși cum servitoarea și cu alți din vecini vor căuta prin buzunare după chei, cum vor deschide lada ferecată, își vor împăna mâinile în vrafu de aur. Și nu se va putea mișca, nici nu va putea car să dea un răcnet, își va aduna însă restul de energie și va încerca să strige!

Se pomeni sbierând, năbușit de sudoare. Își făcu cruce, instinctiv, și se întoarse față spre perete.

Dr. BRUTUS MACAVEU

medic universitar, specialist în boalele femeiescilor, asistent la clinica de femei «Crucea albă» din loc.

Ordinează dela 2-5 ore după amiază.

Timișoara-Fabric, Piața Kossuth No 2
Etagiul I.

Ideia de stat a Austriei.

Cetim într'un număr recent din „Frankfurter Zeitung,” următoarea ironică și justă opinie asupra rațiunii de a fi a Austriei:

Câteva clipe înainte de includerea parlamentului austriac mai erau prin culoare câțiva oameni politici, cari vorbeau de situația deplorabilă a țării.

— „Parlamentul trebuie să se disolve”, zise unul, „deoarece Cehii vor să-l sacrifice, din motivul ca dânsii n'au obținut portofoliile, cari s-au cerut.”

— „Și de ce n'ar avea oare Cehii dreptate”, răspunse altul, „când ei n'au nici un interes să se mențină un parlament, în care ei formează o continuă minoritate.”

— „N'au decât să intre și Cehii în vre-o majoritate — răspunse cel dintâi — și încolo să se împace cu Germanii din Bohemia, căci astfel vor obține repede majoritatea.”

— „Așa ceva e ușor de zis, — obiectă un Ceh dintr'un colț. — Cu alte cuvinte, să ne împăcăm, pentru a ajunge în situația fericită de a ne vedea admiși să contribuim la conducerea țării, căreia îi dăm recruți și contribuții. Domnule, află că un popor de șase milioane nu s'a născut cu scopul de a intra sclav la Germani!”

— „Dar cine vă cere, dragul meu, să intrați sclavi la Germani? Poftiți și dați Germanilor autonomia națională, ce li-se cuvine pe teritoriul Bohemiei, căci atunci vă puteți realiza dorințele de viitor.”

— „Cum puteți avea astfel de pretenții, să permitem unor Germani, ca să ne fie funcționari în țara noastră, cu toate că n'au aici nici un drept la limba lor? Ei bine, mai așteptați, până să vedeți una ca asta!”

— „Dar ce vă folosește vouă, Cehilor, că vedeți acum parlamentul dizolvat și că parlamentul nostru în genere nu funcționează? Astăzi birocrația guvernează în Austria și, afară de pagubele pe tărîmul cultural, ea mai îndură și rușine.”

— „Ei așa! — răspunse Cehul — ce ne pasă nouă de Austria! Dracul s'o ia! Ai mai văzut d-ta vre-un „austriac”? Există Boemi, Stirieni, Tirolezi și Poloni, dar Austriaci nu se mai află. Un stat, care nu are o idee de stat în genere nu poate să existe...”

— „Te rog să nu exagerezi, — răspunse al treilea, — cum să nu avem noi o idee de stat?”

— „Cum, ideea teritoriului vamal nu este și ea o idee de stat?”

Răsete generale.

— „Cum, nici unitatea Dinastiei nu este?” Răsete și mai mari și răspunsuri din mai multe părți:

— „Dinastia singură nu poate uni la un loc popoarele!”

— „Ei bine cum rămâne cu Palacky al vostru, care a zis, că dacă Austria n'ar exista, ea ar trebui să fie inventată?”

— „Afirmația aceasta se explică din faptul că noi suntem cu toții osândiți să trăim împreună, căci dinpotriva vecinii noștri s'ar repezi ca niște câini flămânzi asupra noastră. Aceasta, ce e drept, nu constituie o idee de stat pozitivă, este numai un ajutor trecător, pentru care nimeni nu va aduce vre-un sacrificiu.”

— „Așa dar să fie adevărat, că prevedința, creiându-și planul pământului, a lăsat în Europa o bucățică de pământ, căreia nu-i poate ajuta nimic?”

— „Da, da, — zice Cehul. — Este un gunoi uitat în mijlocul Europei spre pedeapsă pentru greșelile dinastiilor! Și trebuie să se

discompună, până ce va putea să crească ceva nou pe urmele lui!”

... Dar convorbitorii mârșii, auzind clopotul de chemare al presidentului, se retrag în sala de ședință și între culisele parlamentului austriac rămâne un singur spirit mai așezat, care caută să stabilească adevărul asupra ideii de stat austriac în următoarele:

— „Nu e bine ca ceea ce s'a spus aici de cei câți-va combatanți să fie luat în serios. Căci în genere nu este în Europa nici un stat al cărui drept de existență să fie tras la îndoială de către locuitorii săi. Statele naționale pot să sufere de rele culturale și sociale pot să fie expuse la lupte mari de clasă, dar ori ce cetățean trebuie să țină seamă, că existența statului este o primă condiție a soartei fiecărui. Fiecare cetățean trebuie să se năzuiască a obține influența cea mai precumpănită pentru clasa sa, dar a ruina statul și parlamentarismul și a distruge partidele nu poate intra în intențiile lui. Aici la noi însă avem continuă obstrucțiune, când din partea Nemților, când a Cehilor. Ne ciocnim reciproc cu Socialiștii, cu Slovenii, Polonii, Rușii și Italianii și în adevăr, dacă n'am avea o armată și un teritoriu vamal comun, am avea în Austria tot atâtea terenuri de război, câte teritorii de limbă. Poate un asemenea stat să se miște fără anumite poticniri și fără crize?...”

— „Iată eu sunt un mare optimist. Eu cunosc o idee de stat austriac. Dar oare faptul, că atâtea popoare ce se dușmănesc între ele, păstrează aceleași interese economice, același parlament, aceiași armată, nu înseamnă că există o idee de stat comună? Și oare noua idee de a reduce certurile dintre naționalități la un *minimum* extrem și a da lumii o pildă că e posibilă existența unui mare stat, așezat pe un temel poliglot, nu înseamnă și aceasta o misiune istorică? Nu este oare și Austria o Europă întreagă, păstrând proporțiile, unde pe un teritoriu relativ redus trebuie să se împace și să se sufere mai multe popoare? Iar dacă problema asta s'a putut rezolva și pentru Austria, cu toate sistemele ce se schimbă!...”

Reflexiunile aceste continuă într'un ton optimist, arătând că singura rațiune categorică a ideii de stat austriac zace în misiunea de a reduce diferențele dintre naționalitățile conlocuitoare. Oare să nu fie acesta și un indiciu pentru Ungaria și stările ei?

Șezătoarea scriitorilor români.

Ziua de Duminică va fi un adevărat praznic al culturii naționale. Niciodată nu s'a arătat un interes mai palpitant față de o manifestare socială ca și de data asta. Din toate părțile locuite de Români s'au amuțat participanți. Din Sibiu, Timișoara, Cluj, Blaj, Orăștie, Brad și din alte părți s'au anunțat deja peste una sută de inși.

Programul serbărilor publicat de noi, a suferit o mică modificare.

Scriitorii din țară — fiindu-le prea peste mână drumul prin Căineni — vor sosi prin Predeal, Sâmbătă dimineața.

Scriitorii noștri vor veni însă tot Sâmbătă după-amez. Primirea în gara din M.-Radna va avea deci loc tot Sâmbătă la ora 4.

Anunțări pentru banchet se primesc cel mult până Sâmbătă la amez.

Rugăm pe toți participanții ca în vederea aglomerației mari ce va fi în ziua asta în hotele, să binevoiască de aici înainte a ne anunța telegrafic.

Banchetul va fi la ora 1. Prețul va fi nu 6 cor., precum s'a anunțat, ci 5 cor.

Șezătoarea va avea loc seara la ora 8 în Crucea-Albă.

Prețul de intrare locul I. — 6 cor., locul II. — 4 cor., locul III. 3 cor., loc de stat 2 cor., pentru studenți 1 cor.

Bilete se pot căpăta la Librăria „Tribunei” și seara la cassă.

Anunțăm din nou că invitații speciale nu s'au făcut, ci pe calea aceasta invităm pe toți Români de bine.

Pacea cu naționalitățile.

La articolul dlui Jászi Oszkár „Pacea cu naționalitățile”, bătrânul luptător sârb Mihail Polit, scrie ziarului „Világ” o scrisoare, în care dă unele noi lămuriri, chestiei naționalităților.

„Miezul chestiei naționalităților — spune dl Polit, — trebuie căutat în formațiunea de stat a Ungariei, conform căreia țara noastră este un stat eterogen și nicidecât omogen. Ungaria nu este stat național ca spre pildă Franța, Italia, Spania, România, Bulgaria, Grecia ș. a. Nu se poate compara nici cu Germania unde trăește un milion și jumătate de negermani față de 60 milioane Germani.

Opinia publică ungurească confundă noțiunea națiunii politice cu noțiunea națiunii etnice. Națiunea politică este un cuvânt învechit, și nu poate să însemneze altceva decât unitatea statului. Naționalitățile n'au tras nicicând la îndoială această națiune politică. La congresul naționalităților din 1895 s'a primit punctul despre integritatea Ungariei. Intre stat și neam e mare deosebire! Când am spus în parlament că Ungaria nu va să zică țara Ungurilor, s'a izcat viitor de protestări.

Punctul unguresc readuce stările din evul de mijloc cu domni și jobagi. Noi recunoaștem în urma evoluției, heghegemonia maghiară dar nu recunoaștem supremația, deoarece heghegemonia înseamnă, întâietate bazată pe egala îndreptățire, supremația însă stăpânire și supunere.

Până când se menține ideea statului maghiar, nu se poate discuta asupra chestiei de naționalități, deoarece ideea aceasta nu-i altceva decât încercarea formării statului, din eterogen în omogen, adică maghiarizarea cu forța. Totodată o tendință anticulturală!

Dacă Ungaria este privită ca stat omogen, atunci reformele ar trebui altfel alcătuite ca în caz când Ungaria ar fi privită de stat eterogen. În stat omogen, popoarele nemaghiare nu pot să ființeze ca națiuni, căci atunci ar deveni iluzorie pentru ele reforma dreptului de vot. Fie dreptul de vot universal, egal ori secret, totul e iluzie, deoarece administrația este întocmită conform celei dintr'un stat omogen. Dacă Ungaria este privită de stat eterogen, atunci administrația trebuie să aibă altă formă, să fie întocmită conform elementelor etnice. Trebuie dar reformiat sistemul administrativ! Până când comitatul nu este organizat după elementele etnice; până când alegerile nu se democratizează conform relațiilor etnice; până când, la comitate domnesc Ungurii, și gentry maghiarizați după sistem medieval; până atunci este imposibilă o administrație modernă!

Așadar, până când nu se declară starea de stat eterogen a Ungariei nu se poate discuta despre chestia naționalităților!

Naționalitățile și-au formulat pretenziile cu prilejul discuției la legea de naționalități la 1868, depunând pe biroul camerei un proiect de nouă puncte; apoi la congresul naționalităților dela 10 August 1895, și mai în urmă la 1906, la discuția mesagiului.

Chestia naționalităților formează pentru Unguri chestie de putere, care putere nu e proprie a neamului dominant, ci împrumutată dela monarhie și dinastie!

Sunt convins, că nu este om care să nu dozească deslegarea acestei chestii importante!

Ocazie de cumpărat mobile!

Din cauza producției abundente poți afla pentru prețurile cele mai scăzute mobila de fabricanți de Marosvásárhely lipsă la: Székely și Réti mobile în Piața Széchenyi-tér 47.

Oamenilor acreditabili se vând și pe lângă
= plătire în rate lunare fără nici o urcare de preț. — — —

= Mare asortiment în trusouri pentru mirese. =

La cerere din provincie trimite bogatul catalog ilustrat.

Goana după tricolor.

Deodată cu verdeața luncilor și-a codrilor, deodată cu strălucirea pajiștei înflorite a răsărit iarăși și în portul frumoaselor noastre țărane scumpul tricolor românesc. Nețărmit de răbdători cum sântem aproape uitaserăm că pentru aceste culori sfinte am vărsat de-un șir de ani încoace lacrimi de durere și amărăciune, că le-am sfințit de-atâtea-ori cu suferințele noastre și că înecate ne-au fost chiar într'un crunt lac de sânge anul trecut la Țalna, în acest smerit sat ardelenese, a cărui nume l-am săpat atunci adânc în răvașul patimilor noastre.

Dacă însă noi, mult trudiți de nesfârșitele noastre nevoi cum sântem, eram pe aci să uităm de ranele abia vindecate ce am primit pentru tricolor anul trecut, argații stăpânirii își dau ei toată silința ca să ni-le împropăteze neconținut. Încă n'am dat bine în primăvară și iată că vestea goanei după tricolor ne a și sosit. Iazmele negre cu pene de cocoș sânt de-acum la largul lor și nu vor întârzia mult nici știrile revoltătoare despre isprăvurile lor dobitocești.

Da, jandarmii s'au așternut pe lucru. Ei se ivesc de-a-cum pretutindeni pe la târguri, răsar pe neașteptate la toate cotiturile drumurilor de țară, așin calea trecătorilor pașnici, se răped la ei, îi lovesc cu patul puștei, le sfârtică hainele și se răsfăță nesupărați de nimeni în pornirea lor sălbatică de-a stârni pacea cetățenilor și liniștea satelor muncitoare.

Vânătoarea după tricolor s'a pornit și cine știe dacă nu va degenera și de data asta în adevărată vânătoare de oameni. Nimic nou în țara aceasta a silniciei și nimic ce nu s'ar mai putea întâmpla. A sosit însă clipa din urmă a îndelungei noastre răbdări și nu vom mai suferi în viitor nici o ticăloșie nepedepsită. Reprezentanții noștri din cameră își vor ridica cuvântul mai dârz și mai stăruitor decât până acuma și vor cere guvernului o socoteală pentru sălbăticia jandarmilor. Ei nu vor înceta să-și reîmprospăteze zilnic protestările și dacă totuși n'ar reuși, vor înțelege că e vremea să ne punem toate puterile pentru a întocmi o mare acțiune care să ducă lumii întregi vestea aziaticelor stări din această țară. Căci dacă nu vom fi în stare să avem nici acum dovada tăriei noastre de neam mândru de naționalitatea sa, nu vom mai fi vrednici să încingem culorile de aur ale tricolorului nostru și nu vom fi vrednici de-o soartă în rând cu celelalte neamuri conștiente.

Dăm la vale corespondența ce-o primim dela cititorul nostru Ioan Relea din Lupșa-Hădărău (comitatul Turda-Arieș), corespondență care grăiește singură, prea lămurit, pentru toți Românii cu inima la loc:

Mergând cu nevastă-mea — ne scrie pomenitul cititor — și cu un vecin la târgul de țară ce se face în Câmpeni la 30 Martie st. v., tocmai când am ajuns în drumul de țară, numit al statului, ne-au întâmpinat doi jandarmi și

unul dintre ei s'a năpustit asupra nevastei mele smulgându-i brâul tricolor și injurând-o ungurește. Tot atunci am văzut cum alți jandarmi au dat năvală în târg ca niște fiare sălbatice, au îmbrâncit fetele și nevestele, le-au smuls tricolorul din port, injurându-le după acelaș tipic. Oamenii erau cu toții revoltăți din cale afară, dar n'aveau ce face. Eu am zis că cu porunci de acestea dl ministru numai ură seamănă între Români și Unguri, în loc să facă pace. Și cum ași putea face pace cu vecinul meu, dacă îl tot pizmuiesc și îl tot ghiontesc? Ungurii dacă ne-ar iubi și nu ne-ar prigoni și ne-ar lăsa datinile strămoșești în pace, noi poate că ne-am apropia de ei cu inimă curată. Atunci ar răsări și liniștea în țară, de-o potrivă, pentru toate neamurile. Dar așa prăpastia se sapă tot mai adâncă între noi și cine știe care va fi sfârșitul...

Testamentul poetului G. Orleanu.

— Un volum al poetului. — Traducerile. —

București, 12/25 Aprilie.

La tribunalul din Galați s'a deschis zilele acestea testamentul poetului G. Orleanu, a cărui pierdere prea de timpurie a produs atâta durere în sufletele tuturor aceluia, cari l-au cunoscut mai de aproape ca scriitor și ca om. Testamentul acesta, ca și toate manifestările literare ale celui ce s'a dus din mijlocul nostru până a nu ajunge la apogeul activității lui, este o dovadă de curățenia sentimentelor, de cari acest ales fiu al poporului românesc a fost condus în viața lui întreagă. Iată acest testament:

„După un an de suferințe și numeroase intervenții chirurgicale, văzând neputința de a-mi recăștiga sănătatea, iar boala făcând progrese, hotărăsc ultima mea voință, pentru care rog pe toți ai mei să o respecte.

Las toată averea mobilă și imobilă, diviză și indiviză, prea iubitei mele soții Matilda G. Orleanu, care a fost pentru mine îngerul meu păzitor în viață și care și-a sacrificat sănătatea, tinerețea și banii, căutându-mă. O rog să primească această puțină avere ce posed, mai mult ca o aducere aminte de mine și drept dovadă a recunoștinței mele față de devotamentul ei fără margini.

O mai rog să mă ierte de toate supărările cari am putut să i-le aduc în timpul căsătoriei noastre.

Înmormântarea mea să fie cât se poate de simplă și acolo unde prea iubita mea soție, va hotărî să se facă. Rog pe fratele meu M. G. Orleanu să privilegieze ca nimeni să nu aducă vre-o stricăciune acestui testament.

Făcut, scris și subscris de mine la București în sanatorul Olcovschi azi la 28 Septembrie 1910.

(ss) G. Orleanu.

Prietenii și admiratorii poetului vor fi plăcut surprinși, aflând că Doamna Orleanu va scoate într'un volum toate operele originale ale ilustrului ei soț. Este poate cel mai elocvent monument ce i-l'ar putea ridica cineva poetului cu sentimente atâta de alese și atât de românești, ceace este foarte rar în ziua de azi, când se imită tot ce e străin, fără a se mai ține cont de bogăția și frumusețea poeziei noastre naționale,

În acelaș timp ar fi bine să se editeze într'un volum toate traducerile în versuri ale poetului. Căci și acestea au o netăgăduită valoare literară. Au importanță prin faptul că au fost făcute într'un timp când cei mai de seamă scriitori ai noștri luptau din răsuperi pentru triumful curentului național în litera-

tură. Au fost făcute de multe ori cu se de a dovedi că nici un popor n'a putut semna ceva în mișcarea literară, până la scriitorii lui au neglijat fondul național al literaturii. Altele, și cele mai multe, ne înrudirea sufletească dintre poet și marii scriitori streini. Iată de pildă o frumoasă traducere din Ronsard:

Și când vei fi bătrână târziu și friguroasă
În jilt la gura sobei, ca'n vis, torcând fuiorul,
Vei zice-așa, pe gânduri: «Ronsard, muncindu-te
«Slăvitu-m'a în versuri pe când eram frumoasă»

Atunci, mai spornic fusul își relua-va zborul,
Întreaga șezătoare de veghe, somnoroasă,
S'o deștepte... Pornită, din amintiri, duioasă
O binecuvântare îți va nălța soborul.

Voiu fi de mult țărână și umbrelor adaus,
O umbră supt cipreșii din veșnicul repaus;
Vei fi o bătrânică veghind lâng'un opaiț...

Te-or mistui zădarnic părerile de rău.
Desprețul nu se ncape; oricum iubirea-mi pare
Culege trandafirii cât este rândul tău.

Scrisori din București.

Dor de ducă. — Obiceiul Oltenilor. — Păsări călătoare. — Biata prietenă. — Doga greco-bulgară.

București, 13 Aprilie

S'au întors zilele frumoase de primăvară. Și întors cu cerul lor senin, cu setea lor de viață și de lumină. Sgomotul orașului devine plin de viață. Apasă greu mai alts sufletele celor crescuți la țară, asupra acelei părți din populația Capitalei, care a venit aici pentru scurt timp, cu gândul de-aș agonisi cât de puțin spre a se putea întoarce la căminul de unde a plecat. Și, ca arborii încep să inverzească, în sufletele acestor oameni încolțește dorul de ducă, dorul de pământ, de doabele naturii. Un interesant obicei au oltenii precupeți din București, acei «negustori» ambulanți, cari cutreeră de dimineața până sara țării străzile orașului în sus și în jos, purtând în cășuri, pe cobilițe «marfa» lor, care de cele mai multe ori valorează cinci sau șase franci.

A doua zi de Paști, Oltenii Bucureștii orădușii adună pălcuri-pălcuri și o iau razna din oraș spre o dru verde, să audă cucu. Au credința că de nu vor auzi pe acest craic al primăverii, va merge rău anul întreg. E un spectacol din cele mai interesante să-i vezi pe acești oameni neajăși și stăruitori în munca lor fără de prag, cari, în unele cartiere, singuri ei mai reprezintă negoțul românesc, să-i vezi gătiți de sărbătoare, în hainele lor albe și largi, de vară, nându-se de umeri și cântând doinele lor de duioase:

Legea ta, puicuț de cuc,
Ia biciu și hai la plug!

Și când aud părerea atât de mult cântată de ei în doine ca și în baladele ha' du ești — ca în Oltenia sânt mai multe decât ori unde — un strigăt de bu urie pornește din sute de piepturi tinere. E un elan de însuflețire, ca la primirea vestei unei biruințe. S'ara se întorc în oraș, cu părerea de rău în suflet că nu pot rămâne acolo, la țară, în văile lor bogate în grâne, bogate în tradiții și cântece voinicești. Și, gândindu-se la nevoile ce i-au făcut să plece de-acolo încep cu toții în cor:

Și-apoi legea ta de drac,
Când te-oi prinde te desbrac
Și-ți i-au căciula din cap
Că nu mi-ai făcut pe plac!

Acelaș dor de ducă în sufletele celor ce au crescut în mijlocul naturii, ca și în sufletele me nite a se stinge între cele patru ziduri ale birourilor, al căror aer greu începe să apese pe cei ce privesc cu nostalgie albastrul cerului și

REPAY és BENEDEK,

— stabiliment de articole bisericesti —

BUDAPEST, IV. Váci-utca 59. Preț-curent, preliminar, sau desemnuri se trimite la dorință.

Se expediază pentru prețuri solide aranjamente complete pentru biserici, odajdii, pro-pori, stihare, poire, policandre și candelabre, cadelnițe, iconostasă și icoane sfinte etc.

Lucrează iconostasă, altare, jertovnice, amvoane, icoane portative etc.

lumina de afară. E sufletul doritor de viață nouă, de variație, care se tulbură de eterna monotonie.

Un fapt curios povestesc zierele de azi: De câteva zile la posta centrală nu se vorbește decât de senzaționala dispariție a trei domnișoare telefoniste. Acum trei zile părinții lor, alarmați de faptul că fetele nu se mai întorceau dela serviciu, reclamă cazul siguranței. Poliția, făcând cercetări în toate părțile, a aflat că un profesor de dans din capitală și-a format o trupă de dansatoare dintre elevele sale, între cari erau și cele trei telefoniste și a plecat să dea reprezentații în străinătate, îndreptându-se deocamdată spre Sofia. Aici, după avizul siguranței din București, au și fost găsite cele trei fugare și vor fi retrimise la domiciliul lor.

Poate publicul condamnă această pribegie a celor trei slujbașe dela postă. Dar cine poate ști dacă în sufletele lor n'a fost acelas dor de ducă, dor de libertate, în schimbul unui modest salariu, foarte modest, s'audă veșnic observări dela clientul enervat că nu i-s'a răspuns, imediat ce-a rostit: Aló, dudue?

Zilele acestea a încetat din viață bogătașul grec din Bărlad, Demostene Stefanide, a cărui avere cei cari îl cunoșteau mai de aproape o prețuiău la suma de patru sute de mii de lei, bani adunați din întreprinderi agricole și comerciale. Ne-fiind însurat, ducea un trai destul de modest împreună cu o prietenă a lui, bucurându-se acum la bătrânețe de rodul muncii lui stăruitoare. După moartea lui Stefanide autoritățile, împreună cu consulul rusesc, ca reprezentant al Greciei, au venit să prețuiască averea rămasă în urma defunctului. Spre marea surprindere a tuturor, n'au aflat însă nici un ban și nici o hârtie de valoare.

Bănuielile cad asupra »prietenii«, pe care de asemenea se pare a fi cuprins-o dorul de ducă și a profitat de faptul că »prietenul« a închis ochii pentru totdeauna. De cumva autoritățile nu vor putea descoperi nimica, mâhnita prietenă, »cu inima frântă de durere« va merge să aducă prinos memoriei scumpului defunct la Nizza, la Monte-Carlo sau la Paris — după obiceiul pă-mântului.

Astea sunt de altfel numai bănuiele. Se poate, pră bine ca Stefanide, presimțindu-și sfârșitul să fi trimis toți banii ce-i avea, în țara lui, făcând vre-o fundație în scopuri culturale naționale. Cazuri de acestea nu sunt rare la Grecii cari trăesc în țări străine, departe de țara lor. Singurul dor al vieții lor este să poată face ceva pentru »patriđa«, care pentru ei este adevăratul raiu.

Sunt admirabili studenții tuturor neamurilor în ce privește tranșarea diferitelor chestiuni politice atât de complicate. Mai anii trecuți, studenții noștri împreună cu studenții bulgari, puseseră la cale o alianță a popoarelor balcanice. Azi studenții bulgari și Grecii rezolvă conflictul care durescă de multă vreme între Grecia și Bulgaria cu privire la Macedonia. Ei țin discursuri, fac apeluri la frăție, în vederea »suprimării dușmanului comun, care e păgânul«, își string mâna cu dragoste de frate, își asigură tot concursul în vederea realizării idealului național.

Acest spectacol ni-l oferă vizita făcută zilele de studenții bulgari în Grecia. Primirea lor a fost cât se poate de afabilă. Oficialitatea i-a primit cu tot fastul obicinuit cu asemenea ocaziuni. S'au lăudat în discursurile tinerilor urmași ai lui Demostene și Pericle calitățile emnente ale poporului bulgar, care se impune tot mai mult prin spiritul lui de ordine — dovadă scandalurile puse la cale mai anii trecuți în Achilles, — prin munca lui pe terenul cultural. La rindul lor bulgarii nu au fost mai sgarciți în recunoașterea atâtor strălucite însușiri ale Grecilor.

Firește, în acest timp în Macedonia bandele tot mai operează pe ici pe colo, vărsând sânge nevinovat, stângând vieți în floare și terorizând dintr-o parte și din alta. Dar ce-are a face? Crimele nu sunt oficiale. Ce fac Grecii și Bulgarii în Macedonia e altă socoteală. Foarte bine tălmăcește un ziar bucureștean rostul manifestărilor de simpatie — așa de nefirești — dintre Grecii și Bulgarii. E vorba de a da un fel de

răspuns României, ale cărei bune relații cu Turcia le cam supără pe cele două popoare.

»De când cu zvonul convenției mitare turco-române și cu toate comentările din preajma ei, bulgarii nu ne prea au la inimă. Ne-au arătat o mereu și ne-o arată și acum, organizând o »apropiere« greco bulgară.

E o mică sfidare, ce-i dreptul inofensivă. Dacă ne-ar face puțin sânge rău, ei ar fi mulțumiți. Anul trecut, până a nu se ivi chestia învrăbitoare a convenției turco-române, studenții bulgari hotărâseră o vizită în România. Proiectul avea să fie în curind realizat; apoi, deodată, în mod ostentativ, itinerariul a fost schimbat pentru Grecia.

Intenția de jignire e evidentă, dar e de prisos. Românul nu dă atenție decât lucrurilor cari îl interesează și, în tot cazul, nu lucrurilor mici, fără de nici o importanță. *Correspondent.*

Literatura religioasă.

— *Messiada* lui Klopstock. —

De Simion C. Măndrescu.

(Finea va urma).

Acelas lucru și cu epopeele profane. Cu drept cuvânt se plânge Klopstock de lipsa unui poet epic în Germania, care să merite acest nume — bine înțeles pentru timpurile de după epoca cavalerescă. — Amintește pe »Teuerdank« al împăratului Maximilian, pe »Wittekind« a lui Postel din Hamburg și pe »Alexander der Grosse«, început de un necunoscut, o face însă numai pentru a arăta prin aceste exemple, cât de jos stau Germanii pe acest tărâm față de alte națiuni. Și avea dreptate, căci toate acestea, ca și »Der sächsische Prinzenraub oder der wohlverdiente Köhler« a lui Triller și multe altele din timpul dinainte de apariția celor dintâi trei cânturi din *Messiada* lui Klopstock nici nu merită numele de poezie.

Asupra epopeii lui Klopstock n'a putut să aibă vre-o influență nici una din ele, nici dintre »Evangelienharmonien« nici dintre cele profane, pe cari le desprețuia.

Dintre lucrările patristice în limba latină va fi cunoscut încă din Schulpforta pe cea mai însemnată dintre ele, scrisă în secolul al 16-lea, pe »Christias« a lui Marco Girolamo Vida din Cremona.

Singurele izvoare sigure ale sale au fost biblia și »Paradise lost« al lui Milton. Asemănările și potrivirile unor părți din *Messiada* cu alte lucrări anterioare sânt sau întâmplătoare, sau se bazează pe aceleași izvoare comune.

În cuvântarea sa din Schulpforta preamărește el biblia și în biblie figurile poetice ale lui Moise, Iov, Solomon, David și ale altora, iar istoria lui Iosif și alte istorioare biblice le-a ascultat în diferite rinduri din gura bunicii sale ca copil. Cu dragoste s'a apropiat el de sfânta scriptură și a rămas cu evlavie față de cuvântul ei. Din ea și-a luat subiectul și a fost veșnic preocupat de ideea, să nu se îndepărteze de cuvântul bibliei. »Am terminat cântul al V-lea, al cărui cuprins mi-a făcut multe greutăți, mai ales cu privire la religioase«, îi scrie Fannyei la 20 Noemvrie 1750. Cu astfel de greutăți a avut el să lupte în continuu. Trăia într-o veșnică teamă să nu jignească sentimentele religioase ale poporului german și să nu vie în conflict cu teologii.

A luat din cei patru evangheliști, dar mai ales din evanghelia lui Ioan, capitolul 13 până la sfârșit. A combinat în multe părți ale epopeii sale istorisirile lor, a utilizat și istoria sfinților apostoli, având însă întotdeauna în primul loc în vedere adevărul, nu frumusețile poetice. Ne va face în »Von der heiligen Poesie« mărturisirea credinței sale, că »ultimul scop al poeziei este frumuseța morală« și »poetii și cetitorii trebuie să fie creștini«. Păcat numai că în urmărirea acestui lucru spre marea pagubă a operei sale n'a păstrat odată cu adevărul cuprins în sfânta scriptură și expunerea plastică, epică a evangheliștilor!

Pentru construcția internă a epopeii sale i-a servit de model »Paradise lost«.

În partea formală i-a fost de foarte puțin folos și aceasta. Invocarea muzei dela început ca și câteva alte părți de tehnică internă, cari ar putea dovedi o influență oarecare, sânt mai de grabă un rezultat al intimității sale cu Homer și Virgil. Versul iambic al lui Milton n'avea pentru Klopstock nici o atracție, iar de aliterațiune, vechea rimă germană, atât de deasă în opera lui Milton, face el puțin uz.

De altfel opera lui Milton o presupune cunoscută de cetitori, căci în epopeea sa face în repetite rinduri aluzie la fapte, cari numai din opera acestuia puteau fi cunoscute, ca d. ex. lupta crâncenă, ce o duce Dumnezeu cu îngerii în cer pentru a împune pe fiul său ca domnitor peste armatele cerești.

Homer și Virgil i-au fost mentorii în partea formală. Cu deosebire dela Homer și-a împrumutat el hexametru. Și față de Homer însă, ca și față de Milton, n'a procedat servil. Dela Virgil și Homer, în parte și dela Pyra și Brockes, împrumută el întrebuintarea într-o măsură atât de însemnată a epitetelor ornate, dela Homer învață să formeze compuse aequale gândirei, ce vrea să exprime dela Virgil și Homer o sumă de figuri stilistice, în cari este atât de bogată *Messiada* sa, și în sfârșit o sumă de tablouri din *Messiada* se datoresc influenței acestor doi poeți favoriți ai săi. Dacă însă aceste tablouri, atât de plastice și de naturale la Virgil și Homer, sunt așa de puțin plastice la Klopstock, de vină nu sunt modelele, ci numai și numai firea geniului lui Klopstock.

»Der Messias« este opera principală a lui Klopstock, este viața sa de literat. Lucrează la ea dela 1746 până la 1773, după ce își schițase planul în minte încă din Schulpforta, și n'a încetat să îndrepteze la ea până la ultima ediție dela 1798—1800.

Desi planul său a fost cât se poate de măreț, nenumerate sânt părțile slabe ale operii sale.

Klopstock în istoria mântuirii neamului omenesc nu pleacă dela oameni, ci dela Dumnezeu. Toată acțiunea o transplantează în necunoscut, în lumea de dincolo, de aceea silința sa de a ne reda în mod plastic, ceea ce nu se poate reda, a rămas zădărnice. Dumnezeu-tatăl, care ne vorbește numai prin semne cerești, prin gura lui Eloa sau a lui Gabriel, și Isus suferind, nu înfruntând, nu luptând, erau din capul locului o mare scădere pentru o epopee.

Apoi cele mai multe din persoanele epopeii sânt spirite, îngeri, suflete cerești, sufletul lui Adam și al Evei, sufletele evlavioșilor înviați și sufletele celor ce încă nu s'au născut, însuflețite de speranța mântuirii. Cum era posibil, ca Klopstock să dea o formă plastică acestor ființe, cari plutesc în alte siere decât pe pământ, acestor ființe lipsite ele însele de plasticitate?

Ca urmare firească a acestui fapt, toată acțiunea din epopee este foarte neînsemnată și a fost înlocuită prin lungi discursuri, descrieri fantastice, conversații și cântări. O mică excepție face cântul V, pe care Klopstock îl iubea mai presus de toate, și cântul VI și VII.

Cu toate aceste defecte generale, cele dintâi zece cânturi sunt mult superioare celorlalte zece din partea a doua. Faptul, că i-a dat o întindere atât de mare, a fost o greșală din partea lui Klopstock, de aceea în partea a doua a fost silit să recurgă la tot felul de mijloace: la viziuni, la priviri în trecutul și în viitorul imperiului divin, la o defilare a vechiului testament, iar cântul XX să-l schimbe și în formă în cea mai mare parte în poezie lirică. Cu deosebire cânturile XI până la XV suferă mult în această privință și formează partea cea mai slabă a epopeii. Lacrămile vărsate de fecioara Maria în cântul XII și durerea sa, fiind peste măsură de exagerate, nu produc impresia dorită.

Cu toată silința sa de a ridica și partea a doua la nivelul celei dintâi, cu toate lacrămile ce le varsă, lucrând la ea, n'a reușit.

Unitatea tonului din întreaga epopee, a cărei alcătuire a durat nu mai puțin de 27 ani,

se explică prin faptul, că Klopstock și-a făcut un plan definitiv chiar de la început. Dacă nu chiar din Schulpforta, cel mai târziu din timpul, când era în Elveția datează planul de a o împărți în 20 cânturi. Bodmer în scrisoarea sa către Zellweger din 1750 ne vorbește de acest număr de cânturi.

Grijile casnice ale Sașilor.

Opinia publică săsească e preocupată de câțiva vreme de rezultatele numărătoarei anului acestuia cari cu toate dulcele ochiade aruncate guvernului de fruntașii Sașilor, a întesit numai îngrijorarea simpaticilor noștri compatrioți față de cuceririle temeinice ce le face poporul românesc din Ardeal, fără să fi contribuit însă cu nimic la plinirea așteptărilor optimiste exprimate de presa germană din Ardeal, în preajma recensământului.

An de an se semnală o scădere a forțelor morale a acestui popor care vreme de câteva veacuri a ținut sub influința sa culturală întreg Ardealul și pentru a împiedeca această disoluție lentă s'au făcut deosebite încercări, parte cu anumite corporațiuni, parte de oameni singuratici, dar fără să se fi putut aduce vr'o îndreptare, căci răul sta ascuns nu numai în tendințele de expansiune economică a poporului săsesc, ci în primul rînd în curentul greșit, apucat de tinerii Sași ardeleni, cari au abandonat de mult politica urmată de înaintașii lor.

Prin duplicitatea dovedită în scurgerea celor câțiva ani din urmă, populația săsească s'a ales cu o pătră de intelectuali fără nici un crez național, aliată după slujbe și mila guvernului și în consecință gata de orice slujbă păgubitoare pentru neamul din care a eșit. Tineretul săsesc mare parte azi își primește educația în școlile ungurești de unde se alege cu sufletul hibrid și vițiat de o cultură străină inferioară celei aduse de părinții lor de la universitățile din Germania — cum se făcea aceasta cu un veac în urmă — și ca urmare influența culturală încă a început să scadă treptat, iar cele câteva centre și târgușoare din lungul Murașului și de pe Târnavă se desbracă pe încetul de caracterul lor german, dând loc curentului străin, importat de noile odrasle cari rupe din grosul neamului se pierd pe zi ce merge.

Procesul acesta de prefacere îngluite și pe micii breslași cari erau în vremile de înflorire a Sașilor sufletul negotului din Ardeal, iar partea mai rezistentă a târgoveților își caută refugiul sau într'o izolare deplină de străini, chivernisind cu ardoarea avarului banul moștenit, sau apucă drumul pribegiei spre America, în nădejdea unei sorți mai priincioase traiului.

Cei dintăi contribue inconștient la depopularea orașelor săsești, urmând cu credință un trai ascetic sau în cazul cel mai favorabil prezintă un procent disparent în creșterea populației, pe când ceilalți, odată plecați, se pierd pentru totdeauna, sau din lipsa forțelor vitale sau ademniți de puterea banului de cele mai multe ori.

Dintre cele 241 comune săsești din Ardeal, abea de-și mai păstrează câteva comune urbane vechiul caracter, dar fără să dea adevărata dovadă a unei țării sulețești, ci numai mulțămă pozitive geografice favorabile, cum s'ar putea zice de pildă despre Bistrița și Sighișoara, cari deși nu se manifestează cu nimic în plus, pe teren național, față de restul populației din celelalte orașe, se contopesc mai greu cu elementul străin, chiar în urma acestor avantajii etnografice.

Față de populația dela orașe stă mult mai bine țărănimea și în primul rînd cea din părțile de meazăzi ale Ardealului. Premenită cu un contingent însemnat de Români își pas-

trează încă numărul neștirbit, dar an de an cedează terenul forței majore românești care e mereu în creștere, fapt ce ni-l dovedesc și strigătele desnădăjduite de ziarele săsești din Białov, care caută modalitatea de a scăpa elementul săsesc de cotropirea românească.

E greu de stabilit mobilul acestei decadente, dar se pare totuși că el rezidă în primul rînd în îngusta politică economică urmată de Sașii lacomi după averi, cari de dragul aparențelor, mai bucuros își privesc perirea cu ochii, decât să-și împărtească avutul. Cu aceasta se explică și nenorocitul sistem de doi copii, cari drept rezultat a avut că natalitatea Sașilor fiind limitată, nu poate echivala cazurile de deces și astfel involuntar terenul stăpănit de ei se trece în mâni străine în aceeași vreme servind inconștient interesul Românilor băștinași.

Față de numărătorea din 1900 care a scos Sașilor 212583 de suflete creșterea anului acestuia variază între 2 și 3 procente în general. Poporația din miază zi atinge sporul de 7-9 procente pe când a celei din părțile de miază noapte numai arare trece peste 2 procente.

Cu mult mai rău stau față de aceștia Șvabii din Banat cari după datele recensământului din anul acesta, sau prezintă un spor disparent față de neamurile ce le încunjură s'au sănt în decreștere față de numărătorea de acum zece ani. Cei din Torontal împuținați și cu emigrarea sănt totuși în plus ca spor față de cei din comitatul Timiș cari după cât săntem informați înregistrează o decreștere de 10 procente față de numărătorea anului 1900.

În fața acestei stângeri treptate a elementului german din Ungaria, se par zadarnice toate apelurile făcute la ziare. Însuș proiectul unei Ligi pentru protecția natalității după modelul francez, se va dovedi utopic, având în vedere mijloacele insuficiente ce stau germanilor-ungureni la dispoziție, în vederea răsplatei pentru contingentul de natalitate. Iar din partea statului ar fi o naivitate să se aștepte întărirea unui neam străin, câtă vreme el urmărește contopirea tuturor elementelor divergente într'o mare și puternică Ungarie unitară.

Se va găsi oare omul care să înțeleagă chemarea de ajutor a acestui popor mic cu un trecut istoric și care să găsească mijlocul de a stărpi răul ce roade la rădăcina lui, amenințându-l cu nimicirea? În orice caz însă Sașii vor avea un motiv mai mult să se oprească din drumul rătăcirii urmat cu consecvență până aci.

Din Blaj.

Blaj, 25 April,

În sfânta și marea zi a Vineri patimilor, s'a făcut înmormântarea Domnului nostru Isus Christos. Excelența Sa prea bunul nostru arhiepiscop și metropolit *Dr. Victor Mihályi*, asistat de corpul profesoral a făcut procesiune încunjurînd piața. O mulțime mare de oameni a luat parte la această procesiune.

Era o mare minune ca bunii noștri patrioți orbiți de șovinism, să nu-și arate colții veninoși și de data aceasta.

Toți străinii de legea creștinească își descopereau capul, cînd procesiunea trecea pe lângă ei. Singuri numai doi rătăciți din seminția lui Tuhutum, au fost mai voinici și nu au voit a-și descoperi căpăținele, Amândoi acești curagioși sănt oameni cu carte, oameni cari știu paragraful de lege. Unul e mult binevoitorul nostru Bötthe Kálmán, pretorele din loc, care de dragul nostru ne-ar soarbe într'o lingură de apă. Al doilea e un tînăr avocat Enyedi,

Dacă s'ar fi întîmplat contrarul, desigur noi eram pedepsiți cu temnițe, ca niște răufăcători cari nu respectează legea. Dar aici,

vezi Doamne, ei sănt mai mari și mai puternici, și așa voiesc să-și arăta atorputernicia. Vai vouă farisei netrebnici.

Luni în 24 l. c. st. n. (a doua zi de Paști) elevii instituiului nostru pedagogic din loc au aranjat un concert bine reușit în sala de gimnastică, sub conducerea harnicului și neobositului absolvent al conservatoarelor de muzică din București și Budapesta *Nicodim Ganea*.

Cu toate că tinerimea institutelor noastre fost răspândită pela căminele părintești, un număr foarte frumos de ascultători erau în sală.

Concertul s'a început la orele 5 p. m. Punctul prim din program a fost „Christos a înviat“ de N. Ganea. Atât punctul prim cât și celelalte au fost executate cu o mare dibăcie.

A fost foarte viu aplaudat și a trebuit repetată „Revederea“, de N. Ganea, cântată solo de dl Ioan Iacob, pedagog în cursul al doilea. Dl Iacob promite de pe acum a fi un cântăreț foarte bun.

Mult haz a produs dl Petrean cu monologul „Candidat de avocat“. Monologul a fost predat cu multă pricepere. Punctul ultim a fost „Tarina“ de V. Ganea, care însă a trebuit să se fie de două ori repetată.

Săntem mândri, că avem un așa tînăr mijlocul nostru ca dl Ganea și am dori să avem cât mai multă ocazie a-l asculta.

De câteva zile petrece aici o trupă de „arțişti“ unguri. Se vede că nu le umblă prea bine aici, căci trebuie să-și iee refugiul în altă parte mai norocoasă.

Publicul român e vrednic de toată lauda. Nu s'a putut observa în tot decursul reprezentațiilor un singur Român. Iar neamul lor prea vrea să primească învățătură, căci și așa sunt destul de învățați.

În zilele acestea s'au terminat asentările aici. Cu toate că țărănul român trăiește în cea mai neagră mizerie, s'a dovedit că ai noștri sănt cei mai vrednici și mai voinici, căci a fost înrolați un procent foarte mare.

Cu toate acestea noi săntem considerați ca cei de pe urmă pe aceste plaiuri udate cu sângele strămoșilor noștri.

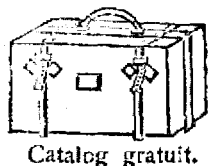
Doveditu-s'a în nenumărate rînduri că cel mai mare dușman al omului e rachiul. Și cu toate acestea noi nu vrem a înțelege această

Luni seara (a doua zi de Paști) întorcându-se feciorii cei dela miliție de pe Timava-micăși, cari au venit acasă pe sîntele sărbători, un flăcău turmentat, voind a se recori a ieși afară din cupeu, a deschis ușa, și cum a fost amețit de beutură a căzut din tren. Până acum se știe nimic de el.

INFORMAȚII.

A R A D, 27 Aprilie n. 1911

— **Învierea Domnului în Sibiiu.** Cu solemnitate impunătoare — scrie „Tel. Român“ — s'a serbat și de astădată Învierea Domnului în catedrala din Sibiiu. Atât la înviere, cât și la sfânta liturgie, a pontificat înaltpreaștitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Meșianu, asistat de domnii: Galacteon Șagău, Mateiu Voileanu, Nicolae Ivan, Dr. Ioan Stroiaș, Pavel Boldea, Dr. Vasile Bologna, apoi Dimtrie Câmpian și Dr. Vasile Stan, ca diaconi. A cântat corul mixt, condus de dl profesor T. Popovici. La finea liturgiei Excelența Sa

Catalog gratuit.

Schmidt
curelar și fabricant de șele și geamantane
Budapesta, VII., Rákoczy-ut 25.

Pegătește cu mult toffelul de accesorii pentru trăsuri și călărie. Cele mai fine genți pentru călătorie și toaletă, geamantane, portmonee, portigarete, briuri și saculețe p. femei în m. asortiment. Articole de vânătoare și sport, în orice calitate, bicicuri, bețe de călărit, jamperi, fotbaluri, etc.

arhieiscopul și Mitropolitul Ioan, a rostit o vorbire plină de învățături frumoase, pe care publicul numărös din catedrală a ascultat-o cu mare atențiune.

— **Avis.** Am onoare a aduce la cunoștință, că ministrul de culte și instrucțiune publică în ordinațiunea sa Nr. 1252/911 a oprit numărul edițiunea X. din 1898 a manualului: Ioan Popescu. Carte de cetire revăzută de Dr. P. Span, iar pentru ediția XI. din 1908 al aceluiaș manual sustă și de prezent aprobarea Nr. 2038/909. *Dr. Cornel Popescu*, protopresbiter.

— **Oi rătăcite.** »Monitorul oficial» dela 27 Aprilie publică următoarele maghiarizări de nume: Alexe Răcoiu din Oradea-Mare și-a maghiarizat numele în Karácsonyi; Ștefan Tampa din Hidig — în Tampa.

— **Librărie românească în Făgăraș.** Ni scrie: „Cu deosebită plăcere aducem la cunoștința On. public românesc din țara noastră, că din 15 Aprilie n. a. c. s'a deschis în Făgăraș o librărie românească lângă farmacia German, sub firma „Jeronim Preda”, asortată cu cărți de tot felul românești, ornate bisericăști, potire, icoane, etc.

Mândri că avem și noi librăria noastră să manifestăm această mândrie sprijinind o întreprindere, ce mult bine poate să împrăștie toate straturile neamului nostru din aceste părți. Intelectualii satelor de câte lucruri nu au nevoie, pe cari acum le pot procura dela și prin Domnul Jeronim Preda. Sus inimile!”

— **Monete dace în Dolj.** Din Craiova ni se anunță: I. Gh. Mărăcine, din Dobroști, făcând niște săpături în marginea pădurii Topa, a dat peste o oală în care se aflau 385 monete de pe timpul Dacilor.

Monetele au fost luate de secția de jandarmi și trimise prefecturii județului împreună cu oala în care au fost găsite.

Ele vor fi dăruite muzeului Aman, căci sunt de mare valoare istorică.

— **Cununie.** Dl. Dr. Victor Deleu, avocat în Simleu, și Olivia Deleu născ. de Bărdossy își cunună cununia. Sincere urări de bine.

— **Congresul medicilor din România.** Societatea generală a medicilor din România prin comitetul ei, a alcătuit ordinea de zi a congresului ce urmează să se țină anul acesta la Iași.

Printre chestiunile la ordinea zilei sânt: Apărarea țării cont a holerei; indicațiunile și oportunitatea tratamentului în sifilis cu 606.

S'a propus și discutarea legii sanitare, însă după informațiunile date acum că legea sanitară va fi modificată în a înainte de ținerea congresului, discuțiunea nu mai poate avea loc. Cum s'a până acum comitetul nu a fost pus în cunoștință de modificările care se vor aduce aceluiaș legi sanitare, a dispus convocarea unui congres al medicilor, pentru a se sfătui care e îndutunea de luat față de modificările pe care instrucțiunea actuală are dorința de a le introduce.

— **Alegere de membru la Sinod în Tinca.** Ambrosiu Catona, învățător confesional, deputat sinodal ales în Tinca, ne roagă să declarăm că cele scrise despre alegerea d-sale de membru în sinod, într-o corespondență publicată în „Tribuna” sunt lucruri, cari nu corespund adevărului.

† **Constanța Dr. Popp**, născ. Dancăș, medic de medic-colonel, după lungi și grele suferințe și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului, în 19 Aprilie 1911, la 7 ore seara, în 53-lea an al vieții și 33-lea an al fericitei căsătorii. Rămășițele pământești ale dedatei s'au așezat spre veșnica odihnă Sâmbătă, în 22 Aprilie 1911 n., la 3 ore p. m., în cimitirul orașului din loc. Actul înmormântării l-a săvârșit P. C. Sa, protosincelul Dr. Iosebiu R. Roșca, director seminarial, asistat

de protopresbiterul Dr. Ioan Stroia și diaconul Dr. Vasile Stan. Un public numărös și ales a dat decedatei onorul din urmă, asistând la înmormântare. Trimitem și noi îndureratei familii condolențe sincere, iar celei trecute la viața de veci îi dorim odihnă lină. Fie-i memoria binecuvântată și țărina ușoară!

— **Congresul zionist dela Galați.** În prima zi de Paști s'a deschis la Galați (România) al XII-lea congres zionist, în sala Templului meseriașilor, din strada Rosseti.

Ședința a fost deschisă de președintele organizației zioniste din țară, dl. Ichem. Au vorbit d-nii Sam Pineles, Brociner, Samsony. În ședința după amiază s'a început votarea statutelor cari precizează atribuțiunile și misiunea secțiilor zioniste și a comitetului federal, statute propuse de dl. Schwartzfeld.

Seara, la ora 9, a avut loc un festival la teatrul Papadopol.

Lucrările congresului au continuat și a doua zi. Statutele au fost votate cu mici modificări. După amiază au vorbit d-nii Nacht și Dr. Lippe, care și-a luat rămas bun dela zioniștii din țară.

Apoi s'a ales comitetul federației. Au fost aleși d-nii: Sam. Pineles și Dr. Lippe președinți de onoare, H. S. Schein președinte activ, iar în comitet d-nii: I. Silberstein, D. Feldman, Teodor Flachs, Isidor Agent, L. M. Brociner, Dr. Niemirower, Dr. Nacht, M. Schwarzfeld, N. Bring și Dr. Kaufmann.

În comisia culturală se aleg d-nii Dr. Niemirower, M. Schwarzfeld, Horia Carp, M. R. Schweig, Dr. Nacht, Zissu și Braustein-Mebassan.

După-ce se oferă dlui Dr. Lippe, care pleacă din țară, o diplomă de onoare de către secția zionistă din P.-Neamtu, și după-ce dl Șaraga declamă câteva bucăți, congresul se încheie la ora 8 jum. seara.

— **La fondul Dr. P. Șpan** pentru ajutoarea copiilor de Moși, aplicați la meserii, al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu” au mai dăruit: Ioan Dăian, paroh (Sângătin), Iosif Martin, paroh (Telechi-Recea), Traian Achim, absolvent de teol., câte 2 cor.; d-na văduva Ana Dr. Anca (Oravița), Ioachim Munteanu, protopresbiter (Agnita), câte 5 cor.; Dr. Vasile Meșter, avocat (Sasca-montană), 8 cor.; Dr. Virgil Cioban, c. și r. preot milit. (Viena), 10 cor.; Petru Barițiu, proprietarul tipografiei „Carmen” (Cluj), 2 cor., iar următorii membri ai sinodului protopresbiteral al tractului Unguras, au dăruit și anume: Pavel Roșca, protopr. (Fizeș, S.-Petru), 2 cor.; Petru Bura, inv. (Sântămăria), Remus Roșca, paroh (Tresnes), Ioan Terec, inv. (Baica), G. Bodea, paroh (Bosna), Ioil Ghiuritan, paroh (Unguras), Iul. Ghifa, paroh (Hida), Vasilie Noșe, inv. (Rachiș) și P. Ferghete, inv. (Fizeș, S.-Petru), fiecare câte 1 cor. și Vic. Tordășianu, prezident, 10 bani. Starea fondului coroane 453.40.

— **Șuveranii Suediei la Roma.** Șuveranii Suediei au sosit la Roma Miercuri dimineața și au fost salutați la gară de Șuveranii Italiei, de miniștri, de autorități și de primarul capitalei, care a urat oaspeților regali buna-venire în orașul etern. Pe tot parcursul o mulțime imensă a salutat pe șuverani cu ovațiuni entusiaste. Șuveranii au venit de două ori pe balcon spre a mulțumi. Orașul e pavozat într'un mod foarte frumos.

— **O declarație** Ni-se cere publicarea următoarelor: Onorată Redacție! Vă rog să dați loc următoarelor: 1. Datoresc cu o clarificare publicului mare românesc de bună credință, la niște „Poticneli” apărute în „Românul” Nr. 79. 2. Om cinstit își ținea de datorință să-și subscrie o corespondență de felul aceleia. 3. *Faptul, în forma espusă, nu corespunde adevărului.* 4. Tonul inferior al acelei „măimutării sârbede” de naționalism, mă dispensează de orice răspuns. 5. Resping orice insinuație adusă cu o „cultură românească”, ori cu „cunoștință în literatură” de felul aceleia, și din partea unor „mâni murdare de oameni copii, necopți indiferenți”. Nu fraze și indignarea jongleurilor

politici, ci munca adevărată va hotărî caracterul și viitorul meu. Despre aceasta putem vorbi!

Viena, 22 April 1911. Ștefan Mărcuș, stud. univ. bursierul Soc. pt. fond de teatru român.

— **Convocări.** În baza §. 14 din statutele reuniunii învățătorilor dela școlăle populare gr. or. rom. confesionale de sub jurisdicțiunea Consistorului Arădan, prin aceasta convoc adunarea de primăvară a despărțământului Beliu pe ziua de Sânt Gheorghe 23 Aprilie (6 Maiu) 1911 la 9 ore, ce se va ținea în școala noastră confesională din Ucuriș. La care toți stimați domni membri sunt rugați a se prezenta solicitând binevoitorul concurs atât al frățiilor voastre cât și a tuturor oamenilor de bine ce au la inimă înaintarea învățământului nostru popular, onorându-nu cu mult prețuita d lor prezență. Olcea, la 3/16 Aprilie 1911. *Dimitriu Mateiu*, președ.

— **Despărțământul «Fogaras» (Făgăraș)** al Reuniunii învățătorilor din Arhieieceza gr. cat. de Gyulaf. hérvár—Fogaras (Alba-Iulia și Făgăraș) conform § 21 din statute își va ținea adunarea de primăvară la 7 Maiu st. n. a. c. în comuna *Besimbák (Beșimbac)*, la care avem onoare a invita pe P. T. membrii precum și pe toți binevoitorii despărțământului popular.

Program :

1. Participare la serviciul divin oficiat la orele 8 dimineața.
 2. Asistare la examenul ce se va ținea cu elevii școlăle locale.
 3. Deschiderea ședinței și cetirea apelului nominal.
 4. Alegerea comisiunilor: a) pentru aprecierea examenului și a disertației; b) pentru încasarea taxelor și înscrierea de membrii noi.
 5. Dizertație pedagogică prelucrată de Ioan Netoțianu.
 6. Cetirea procesului verbal luat în adunarea de toamnă.
 7. Raportul casarului.
 8. Raportul comisiunilor esmis sub pct. 4.
 9. Eventuale propuneri.
 10. Defigerea locului pentru adunarea viitoare și designarea dizertanților.
 11. Alegerea alor 2 membrii verificători și închiderea ședinței.
- Vad la 20 Aprilie 1911.

Octavian Popp m. p., *Ioan Cotișiu* m. p.,
prezident. notar.

— **Primirea de elevi în școala c. și r. de cadeți.** Pe anul prim a școlăle c. și r. de cadeți (infanterie) din Sibiu, să primesc cu începerea anului școlar 1911/1912 (mijlocul lui Septemvre) aproximativ 25 tineri fizicește apți cari cu 1 Septemvre anul curent au implinit etatea de 14 ani, dar nu au trecut peste etatea de 17 ani, simțesc în dânșii aplicarea pentru chemarea militară, și au absolvat cu succes cel puțin suficient patru clase civile sau patru clase dela o școală medie. Condițiunile de primire cari totodată cuprind și forma rugării se pot căpăta pe lângă trimiterea anticipativă de 45 fileri la școala de cadeți.

Petițiunile de primire pentru locuri de plătit sânt a se înainta la comanda școlăle, imediat după primirea testimonului dela finea anului școlar curent, dar cel mult până în 18 Iulie st. n. Dacă petentul are să mai facă vre-un examen de emendare atunci trebuie să trimită un atestat intermal. Cererile necomplete, care să înaintează tocmai la terminul ultim, adică 8 Iulie st. n. nu mai pot fi luate în considerațiune.

E de observat, ca cereri care intenționează obținerea unui loc de tot gratuit, fondat din partea statului, sânt a se înainta necondiționat la ministerul r. ungu-

resc de honvezi pentru apărarea țării, până la terminul hotărît, publicat în foaia oficioasă „Rendeleti Közlöny“.

Mișcare culturală și socială.

— Petreceri, concerte. —

Duminecă, 30 Aprilie n.

Izvin: Concert și teatru, urmat de joc, în casa Reuniunii de cântece și muzică a plugarilor. Se va juca „Ruga dela Chiseteu“ de Iosif Vulcan. Inceputul la orele 8 seara.

ECONOMIE.

Sărbarea pomilor din Nucet — amânată. La cererea celor în drept comitetul central al Reuniunii române agricole sibiene, silit este a amâna sărberea pomilor, ce era proiectată a se ține în comuna Nucet, pe anul viitor. Dumineca viitoare (Dumineca Tomii) precum se știe se ține a 2-a sărbere a pomilor în comuna Tălmăcel.

Grâu din România în Ungaria. Din Budapesta se anunță că marile mori și câțiva negustori de bucate din Budapesta văzând creșterea continuă a prețurilor grâului, au cumpărat din România 250.000 măși metrice grâu, care va sosi în timpul cel mai scurt.

România dispune acum de un prisos de grâu de 3 milioane măși metrice.

Noul bănci românești. „Ancora“, societate pe acții, Gattaia. Înregistrat: înființarea cu un capital societar de K 50.000 împărțit în 1000 de acții sunătoare la nume. Direcțiunea cea dintâi o formează: Ioan Epure, Gheorghe Gaspar, Gruia Margan, Ilie Broștean, Avram Olariu și Ilie Ghilezan. Foaia oficioasă a societății este aceea pe care o va numi direcțiunea.

S'a înregistrat mai departe și alegerea de director executiv și investirea cu drept de firmare a lui Simeon Popescu, apoi alegerea de membrii în direcțiune fără drept de firmare a d-lor Ioan Brizu, Achim Luichița, și Vichente Pepa, precum și modificarea §§-lor 44 și 50 din statutele societății.

Sărberea pomilor. În 17 Aprilie anul trecut s'a ținut în Mag „Sărberea pomilor“. Bucuria copiilor de școală a fost mare, când cu o săptămână înainte li-s'a spus că se va serba și în anul acesta, ceea ce s'a și făcut în 9 Aprilie n. c. Duminecă la 11 ore copiii erau adunați în curtea școlii. Intrăm în sala cea mare de învățământ. Un elev declamează o poezie, îndemnând pe conșolarii săi a cultiva pomii, altul în o vorbire, cu drag își reamintește sărberea din primăvara trecută, motivând însemnătatea ei, apoi îndeamnă pe conșolarii, ca și în viitor în fiecare an să-și aducă aminte de sărberea aceasta. Cu drag își aduc aminte toți de domniile cari au participat la sărbere, între cari a fost și Dr. Petru Șpan și regretă trecerea din viață a acestui profesor mult iubit. Ca numele vrednicului dascăl român să rămână nemuritor, la propunerea învățătorilor copiii au pus bază „Fondului Dr. Petru Șpan“ cu suma de 20 cor. După aceasta în șiruri de patru am plecat în „procesiune culturală“. Am cercetat pomii sădiți înainte cu un an și i-am aflat mai pe toți frumos îmbobocind! În tot parcursul copiii au intonat dulci cântece românești! Învățătorii.

„Plugarul“, însoțire economică în Blaj. Înregistrat înființarea. Responsabilitate limitată la valoarea unei cote de K 10. Prima direcțiune o formează domniile: Dr. Iuliu Maniu, Ioan F. Negruț, Dr. Alexandru Pop sen., Gavril Precum, Dr. Danil Szabo, Ioan Major, Dr. Vasile Suci, George Bărbat, Dr. Ambrosie

Chețianu, Vasile Suci, Iosif Lita și Emil Vlasa. Mai departe s'a înregistrat modificarea §§-lor 4, 7, 8, ștergerea §-lui 21, precum și întregirea înregistrării de înființare a acestei însoțiri.

BIBLIOGRAFII.

Dicționarul limbei române

pe care-l publică „Academia Română“ din București, după îndemnul și cu cheltuiala M. S. Regelui Carol I. se poate procura dela *Librăria „Tribunei Arad“*.

Prețul Dicționarului complet este de cor. 60, pentru cei ce cari se înscriu înainte prețul este cor. 40, iar pentru cei ce se înscriu ulterior și plătesc în rate lunare de câte 5 cor, a cor. 50.

Până acum au apărut vol. I. (6 fascicole) vol. II. (1 fascicol).

Aceasta lucrare monumentală să nu lipsească din nici o casă românească. La cerere se trimite gratis și franco 1 ex. de probă.

Jules Payot, *Educația Voinței*. Traducere de N. Pandelea. Ediția II-a a 2'— plus 10 fil. porto.

Henric Ibsen. *Poezii*. Traduceri de St. O. Iosif și D. Anghel a 2'— plus 10 fil. porto.

M. Sadoveanu, *Povestiri din Războiu*. Ed. II-a Prețul 2 Lei plus 20 fil. porto.

M. Sadoveanu, *Floare oficială*. Ed. II-a. Prețul cor. 2 plus 20 fil. porto.

Bibl. pentru toți a 30 fil. No. 103. Oscar Wild. *Pescarul și sufletul său*. Trad. de D. Anghel.

La Librăria „Tribunei“ se află de vânzare **Dr. Onisifor Ghibu, Cercetări privitoare la situația învățământului nostru primar și educația populară a Cor. 1 plus 5 fil. porto.**

Cărți mai nou apărute din „Biblioteca pentru toți“ a 30 fil. + 5 fil. porto postal.

- 591—592 Fundescu D. C. *Basme*.
- 593 Andreev. *Povestea celor 7 spânzurați*.
- 594—595 Zola. *Tereza Raquin*. Roman.
- 596—599 Dufresne. *Jocuri de sah*.
- 600 Densușianu. *Tradiții și Legende*.
- 601—602 Flamarion. *Lumen*.
- 603 Demetrescu Traian. *Intim*.
- 604 Demetrescu Traian. *Sensitive*. (Poesii).
- 605 Demetrescu Traian. *Aquarele*. (Poesii).
- 606—609 Maupassant. *Tare ca moartea*. (Roman).
- 610 Bolintineanu. *Căfătorii pe Dunăre*.
- 611 Russo. *Cugetări și amintiri*.
- 612 Gauthier. *Avatar*. Trad. de A. Valeriu.
- 613 Lungianu. *Icoane din popor*.
- 614 Milian Gh. *Puternicul*. Schițe și Nuvele.
- 615 Hebel. *Inel*. Ghighes, tragedie.
- 616 Corneille. *Horatia*, tragedie.
- 617—618 Popescu N. D. *Fata dela Cozia*.
- 619 Roussenard. *Zece mii de ani într'un bloc de ghiată*.
- 620 Regnard. *Legatarul universal*.
- 621 Sudermann. *Ioan Botezătorul*, tragedie.
- 622 Demetriad Mircea. *Renegatul*.
- 623 Wagner Rich. *Lohengrin*, trad. în versuri.
- 624 Moliere. *Vicleniile lui Scapin*, comedie.
- 625 Caraiavan Virgil. *Snoave*.
- 626 Speranța Th. *Anecdote Marinare*.
- 627 Chendi Il. *Portrete literare*.
- 628 Wagner Rich. *Olandezul Zburător*.
- 629 Dostoiewsky. *Nuvele*. Trad. de B. Marian.
- 630 Codreanu Mib. *Din când în când*, (poezii).
- 631 Leon Dr. *Generația spontană și Darwinismul*.
- 632—633 Wundt. *Hipnotism și sugestione*.
- 634—639 Daudet Alph. *Jack*. Roman, trad. de Haralamb G. Leca.
- 640—643 Maupassant Guy. *Bel-Ami*. Trad. de G. Pereițeanu.
- 644—645 Sacher Masoch. *Hadaska*. (Roman).
- 646 Ivela. *Povestiri muzicale*.
- 647—650 Ispirescu. *Basmele Românilor*.
- 651 Moliere. *Tartuffe*, piesă tradusă în versuri.
- 652—653 Anestin V. *În lumea spiritelor*. Istoria manifestărilor spiritiste.
- 654—655 Shakespeare. *Regele Lear*, tragedie.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.

„Tribuna“ institut tipografic, Nichin și 1718.

MOBIL

din cauza schimbării localului se vând cu prețuri

ieftin

în fabrica de mobile

REISZ

Oradea-mare-Nagyvá

dela 1 Mai în Rákoczi-ut

Városmajor-Sanatorium și Hydrotherm

26 odăi aranjate cel mai moder

Supraveghiere medicală continuă (constantă)

Telefon 88—99. Birou-central, stabiliment me

Budapesta, B-dul Ferencz-körut

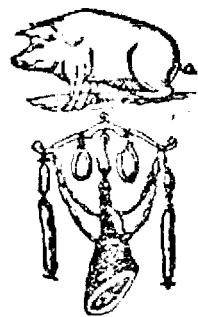
Consultațiuni dela orele 8—9 a. m. 3—5 p.

Director-șef: Dr. A. Cozmutz

C. ROTI

fabrică de salamă și articlii de cârnărie

Sibiu-Nagyszeben, Reispargass

Recomandă specialități de ma calitate de cârnați, și articlii de cârnărie, carne fină (kaiserfleisch), slănină cu ațu, gardine mate, șuncă, limbă; în se de iarnă măieși și singe specialități de măieși și gerete, paștete de carne caș de porc; slănină pe muncitorii în cantitate de 25 kgr., și untură curată porc topită în vase, ș. a. vre

Expediare cu poșta sau cu trenul. — Se prompt și grabnic. Cu catalog de prețuri și informațiuni la dorință servim gratis și franco. comanda sunt a se adresa la firma de mai

Dr. VICTOR GRAU

Medic universal, medic școlar calificat, profesor de

Institut de dantistică

Arad, Andrassy-tér Nr. 22. — Echin

În fața palatului administrativ (com

CREDIT

pe ipotecă, pe cambiu și pentru oficianți mii locește mai avantajos

Herzog Sándor

Arad, Str. Weltzer János 15

— Telefon No 376. —

Anunț.

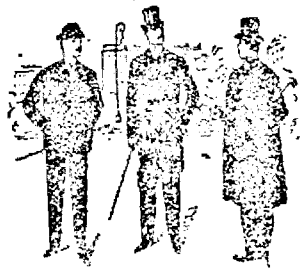
Subscrisul am lipsă de un candidat de avocat

cu praxă foarte bună, care e în stare de a conduce o cancelarie advocațională, lucrând în cauze mai complicate independent. Respectivul să stie perfect limba maghiară, să concepieze fluid și să o posedă și în grai viu. Reflectanții, pot ocupa locul imediat, pelângă condițiuni favorabile.

Dr. Mátyás Lázár, avocat.
Sibiu, Nagyszeben,
Strada Cisnădiei No 28.

Prăvălie nouă. Prăvălie nouă.

Mészáros Károly,
croitor pentru domni
Kolozsvár, Szentegyház-u. 6.

Iși recomandă depozitul bogat asortat cu stofe din țară și străinătate, lucrează toffelul de haine bărbătești la ultima modă, croi modern, serviciu prompt, lucru ireproșabil și prețuri moderate.

O econoamă

română în etate de 25 de ani caută loc la vre'un preot sau la vre'un funcționar.

A se adresa la *Marița Jacob*, Arad, Str. Halász No 32.

Haine bărbătești și femeiești, întregi sau desfăcute, draperii și perdele de dantelă, haine de piele, odăjdii, acop. de altare le

curăță și vâpsește

mai bine și mai ieftin dnul

Fintzler Ferencz,
vopsitor și spălător chimic în
Nagyvárad, Bazárépület,

în latura dinspre teatru. În vecini cu ciomnicarul Kepes.

— Rog să se țină seamă la firmă. —

Cu începerc dela 15 Maiu 1911 caut un
CANDIDAT de ADVOCAT

român cu practică, pe lângă condițiuni favorabile. Notez că mai am încă un candidat.

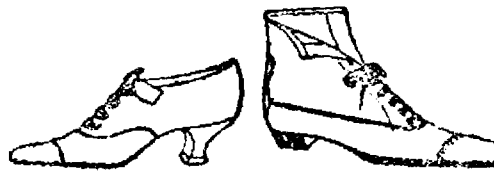
Dr. Ilarie Hoadrea, adv.
Zernești (comitat. Făgăraș).

Fond. în a. 1887.

VASILIE BERCEANU

BISERICA-ALBĂ - Fehéremplom,
strada Târgului.

Asortiment bogat de ghețe pentru bărbați, dame și copii de Box, Chevro, titania și Occasion, precum și ghețe de box americane pentru bărbați. - Șoșoni și galosi etc.

Oamașe de piele pentru vânători. Toffelul de creme pentru ghețe, precum și renumitul vax „Leonhardt Oellack” pentru ghețe.

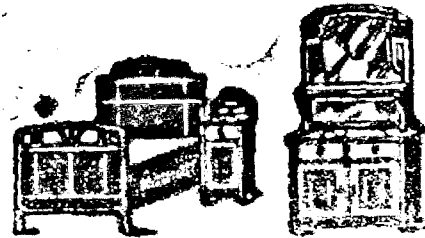
Marfă bună. Prețuri ieftine. Serviciu prompt.

Se garantează pentru fiecare pereche de ghețe.

Pentru fiecare lucru de mână se garantează.

Nicolas Hencilă

măsar de zidiri și mobile
Déva, Str. Vasut No 18. (Casa proprie).

Adace cu stimă la cunoștință on. public din loc și provincie, că și-a provăzut și mărit atelierul de măsurit cu puteri de muncă corespunzătoare cerințelor de azi.

Primește toffelul de lucrări pentru zidiri și mobile, precum și reparări cu prețuri convenabile și pelângă serviciu prompt și conștiințios.

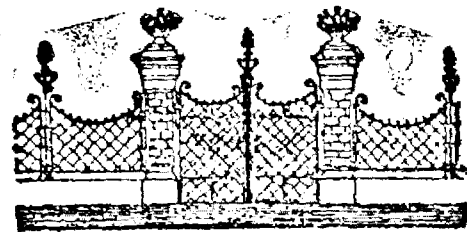
Mare magazin de tot-felul de mobile pregătite din materialul cel mai excelent uscat dela cele mai simple până la cele mai luxoase.

Klein István

Pima fabrică cu instalație electrică de împletituri de sîrmă, coarde (madrățe) de oțel pentru paturi și sâte etc.

— Szeged, Kelemen-u. 4. —

Telefon No 242. — Fondat în anul 1840.

1 m. de sîrmă pentru gard
dela 30 fileri în sus.

Fabricatele sale în privința durabilității și a execuțiunii bune, concurează cu orice fabricate de acest soi. — Serviciu conștiințios. — Prețurile sale sunt cele mai ieftine. — Cu prospecte și cu catalog de prețuri la dorință servește gratuit. Să fiți atenți la firmă.

Leon Tolstoi.

3

RĂZBOIU ȘI PACE

Trad. de A. C. Corbul.

Prințesa Elena se ridică, păstrând pe chipul ei nechimbatul zâmbet care-i flutura pe buze din clipa când intrase în salon și care făcea parte din frumusețea ei rădăcină. Atingând ușor pe bărbații cari se dădeau napoi ca s'o lase să treacă, cu rochia ei albă brodată cu ierburi și cu flori, ea înainta scilpitoare de focul estimatelor, de strălucirea părului, de albeata umerilor ei măreți — ea un simbol al serbării. Fără să priesească pe nimeni, ci zâmbind tuturor, ea acorda fiecărui dreptul de a admira frumusețea bustului ei, a merilor ei rotunzi, pe care o bluză, decoltată la modă, lăsa descoperiți; tot așa gâtul și spatele. Elena era atât de frumoasă încât nu putea avea nici umbră de șchetărie; ea se simțea par'că, intrând prin saloane, intimidată de frumusețea ei perfectă și triumfătoare; dar de-ar fi voit chiar să-i slăbească impresia, tot n'ar reușit.

— Cât e de frumoasă! strigă lumea văzând-o. Vicontele mișcă din umeri, plecând ochii ca lovit de apariție supranaturală, în vreme ce Elena luă loc lângă dansul, luminându-l și pe el, cu veșnicul ei zâmbet.

— Sunt, rosti Mortemart, plin de teamă în fața unui auditor.

Elena, răzimându-și frumosul braț de o măsură, nu ezu nimerit să răspundă; zâmbea și aștepta. Și tot apul cât ținu povestirea, ea stete drept, plecându-și ochii din când în când pe mâna ei admirabilă, pe sânul

ei și mai admirabil, jucându-se cu colanul de dimante ce-i împodobeă gâtul, chitindu-și rochia, și întorcându-se, când povestea devenea dramatică, către Ana Pavlovna, pentru a imita exresia fizionomiei ei, după care își relua zâmbetul liniștit și senin.

Mica prințesă părăsi și ea locul pe care ședea. — Așteptați o clipă, doar să-mi iau lucrul. Ei bine! dar ce faci d-ta? unde te gândești? se adresă ea lui Hipolyt. Adă-mi te rog săculețul.

Tot rizând și vorbind, prințesa pricinui o deplasare generală.

— Așa! făcu ea, așezându-se într'un alt fotoliu și luând săculețul din mâna lui Hipolyt care se așeză și el pe un fotoliu lângă dansa.

„Incântătorul Hipolyt” semăna leit cu soră-sa, cu „frumoasa frumoaselor”, cu toate că era urit. Trăsăturile lor erau aceleași; dar în vreme ce la soră ele erau transfigurate de zâmbetul ei veșnic radios, multămit, plin de tinerețe și de perfecțiunea clasică a întregii ei persoane, pe chipul fratelui se oglindea, din potrivă, idiotismul și o expresie de nemulțămire; trupul său era slab și plâpând; ochii, nasul, gura lui păreau străbătute de o strămbătură etern plictisită, în vreme ce mâinile și picioarele lui se suceau și se răsuceau într'una și luau pozele cele mai imposibile.

— Povestea d-tale e o poveste cu strigoii? întrebă el ducându-și lornionul la ochi, ca și cum obiectul acesta i-ar fi înlesnit cuvântarea.

— Ba de fel îi răspunde povestitorul uluit.

— Vezi că mie nu-mi plac poveștile cu strigoii! reluă Hipolyt — și după aerul său lumea înțelese că nu-și dădu seama decât mai târziu de întrebarea lui neghioabă; dar avea atâta siguranță în el, încât te întrebai, de câte ori deschidea gura, dacă era prost ori spiritual. El purta o haină de un verde închis, panta-

loni deschise, culoare „de nimfă emoționată” după cum spunea el, eiorapi de mătășă și pantofi cu cataramă.

Vicontele povesti cu mult spirit anecdota cu privire la ducele d'Enghien. Ducele, spunea el, intrase pe ascuns în Paris, ca s'o vadă pe dsoara Georges, unde'l întâlnise pe Bonaparte, pe care eminenta artistă îl favoriza de asemeni. Urmarea acestei curioase întâmplări fu pentru Napoleon unul din acele leșnuri lungi de care suferea, punându-l în felul acesta dezarmat, în prezența dușmanului său. Dar ducele nu profită de acest noroc; Bonaparte însă se răzbuună mai târziu de purtarea lui generoasă, punând să'l asasineze. Povestirea aceasta, plină de interes, devenea mai ales mișcătoare în momentul întâlnirii celor doi rivali, și damele se arătară foarte emoționate.

— E încântător, murmură Ana Pavlovna, întrebând din ochi pe mica prințesă.

— Incântător! repetă aceasta, impungând acul în broderie și lăsându-l înfipt acolo, pentru a arăta că interesul ce-l purta povestirii o odrea din lucru.

Vicontele gustă mult acest elogiu mut și se pregătea să urmeze, când Ana Pavlovna, care nu încetase de a-l supraveghia pe teribilul Pierre, îl văzu discutând aprins cu abatele Morio și dete fuga să-l liniștească. Intr'adevăr, Pierre reușise să închege cu abatele o convorbire asupra echilibrului politic și abatele, vădit încântat de ardoarea naivă a tânărului său interlocutor, îi desvoltă proiectul ce-i era scump; ambii vorbeau cu glas tare și plini de aprindere, ceea ce nu plăcea domnișoarei de onoare.

— Care e mijlocul?... Dar echilibrul european și dreptul oamenilor, spunea abatele... Un singur imperiu puternic, cum e Rusia bunăoară, de s'ar pune cinstit în capul unei alianțe, ce ar avea drept scop echilibrul Europei, și lumea ar fi salvată.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNE SUMARĂ.

1910. 3 Aprilie.		1911. 26 Martie. 2 Aprilie.	
ACTIV			
127 950 518	9 549 583	123 960 189	169 704 077
	37 400 935	49 668 000	
1 513 502	Argint și diverse monete		1 228 59
66 554 598	Portofoliu român și străin		101 924 467
27 657 398	*) Impr. pe ef. publice	11 788 100	24 613 416
	» în cont curent	12 198 978	23 987 078
11 999 924	Efectele capitalului social		11 999 924
14 925 995	Efectele fondului de rezervă		17 956 807
3 119 621	» » amort. imob. și mașin. de imprim.		4 293 621
5 999 808	Imobile		6 020 679
711 772	Mobilier și mașini de imprimerie		728 513
540 824	Cheltuieli de administrație		553 378
105 951 135	Depozite libere		110 368 800
39 809 767	Conturi de valori		17 574 700
37 967 390	Conturi curente		47 314 371
444 702 252			516 281 404
PASIV			
12 000 000	Capital	12 000 000	12 000 000
28 123 832	Fond de rezervă	30 135 439	30 135 439
4 150 800	Fondul amort. imobil. mobil. și mașin. imprim.	4 432 204	4 432 204
260 391 920	Bilete de bancă în circulație	333 368 800	339 464 55
1 058 427	Dobânzi și beneficii diverse	1 065 140	1 147 376
105 951 135	Depozit de retras	110 368 800	111 012 430
33 026 132	Conturi diverse, sold	24 900 290	26 039 487
444 702 252		516 281 404	524 231 480
	Scomptul 5%		
	*) Dobânda 5 1/2%		

Johann Aichinger,

sculptor

Temesvár Erzsébetváros, Püspök-ut 7. szám.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public că începând cu întâi Noemvre mi am mutat atelierul din Bohemia de miază noapte la Timșoara și asupra acestui atelier atrag atenția onoratului public doritor de artă, dar în primul rând a anteprenorilor, arhitecților și a bisericilor.

Sânt în situația de a putea satisface orice comande sculpturale în execuție simplă și pompoasă, anume decorațiuni și statuete ornamentale pentru clădirii, din orice material; modele în miniatură după opere arhitectonice.

Apoi statui, busturi, bas reliefuli, planșete, plăci comemorative în bronz sau turnate eventual tăiate în piatră blazoane, ornamentice sepulcrate, lucrări fine de sculptură în lemn, pentru biserici și saloane, executare artistică și ieftin.

In atenția proprietarilor de pământ!

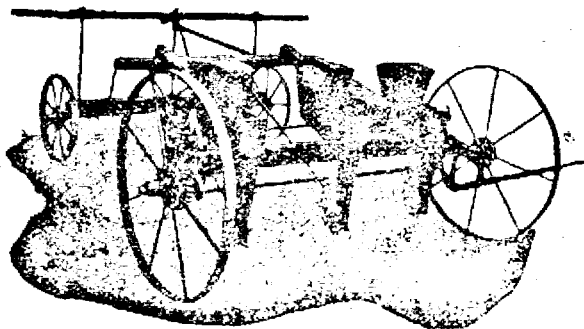
Recomandăm în atenția on. proprietari de pământ, patenta
mașină de sămănat porumb

(cucuruz), cea mai nouă și cea mai bună calitate dintre mașinile existente. Prețul 150 cor. bucata. Vindem și pelângă o favorabilă plătire în rate. Cataloge trimitem gratuit.

Cu stimă:

Frații Burza

fierărie în Arad,
Boros Béni-tér 1

Gramofoane și plăci,
Aprinzători original „Imperator”,
lampioane de buzunar

se găsesc mai ieftin în marele magazin de fabrică a lui

Tóth József, Szeged, Könyök-u 3.

Vânzare și pe rate.

Cereți gratuit prospectul de prețuri.
Se caută revânzători.

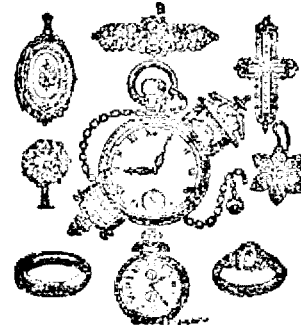
Ilustrate

cu vederi din Arad, peisaguri,
pasteluri și motive românești

se pot căpăta

la „Librăria Tribunei”

Cea mai ieftină sursă
de cumpărat.

Cea mai ieftină sursă
de cumpărat.

BINDER LAJOS

clasnornicar și giuvaergiu în
MEDGYES, Markt-platz Nr. 8.

Depozit bogat de

totfelul de clasornice de aur și argint
precum și clasornice de metal și nickel

Articlii de argint de China.

Ochelari și zwickeri de Rathenow.

Articole optice de aur și argint.

Reparaturi solide și ieftine. Serviciu conștiințos.

In atenția celor ce sufăr de vătămtură
Suspensorii, picioare artificiale, ciorapi
de cauciuc, grade haltere, bandage
corsete, bandage dianna pentru femei
totfelul de accesorii chirurgicale se pot
cumpăra cu prețuri convenabile de la

Hercz Sándor

fabricant de mănuși, bandagier și depozitar de unelte chirurgicale în

Szatmár,

Deák-tér No 2.

Comandele din provincie se efectuează prompt.

FABRICA DE CLASORNICE DE TIJN

Fabrica de prăjitoare de cafea și
căminuri brevetate a lăcătarului :: ::

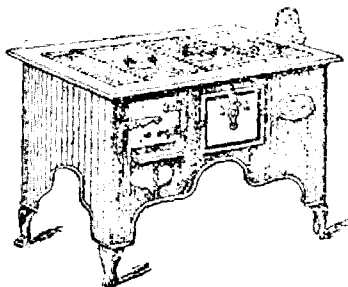
Ifj. Fazakas Ferencz

Szepsziszentgyörgy, Gróf Mikó-u. 18.

Recomandă on. public prăjitoarele de cafea
brevetate și căminurile (sparhert) recunoscute de
cele mai bune, dintre cari până acum s'au comandat
peste 400 bucăți.

Primește și esecut pelângă
prețuri moderate orice lucrări de
strungărie în fier, repararea ma-
șinelor și mecanismelor de fier,
a casselor etc pelângă garanție.

Trimite franco fiecăruia care
se referă la ziarul acesta pre-
curent despre prăjitoarele și că-
minurile sale brevetate.

Donati „TRIBUNA POPORULUI“!

mai bună și mai ieftină foaie poporală.

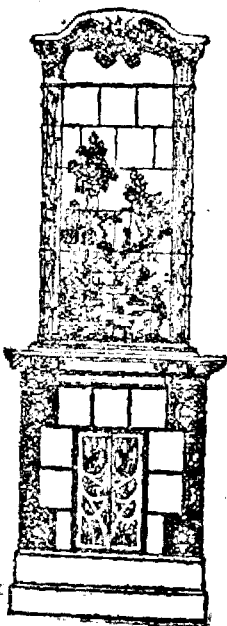
Mare depozit de cuptoare.

Am onoare a aduce la cunoș-
tința on. public, că în **Kolozsvár,**
Monostori-u. 7, am deschis
un mare magazin înregistrat
și provăzut cu *cuptoare din țară*
și *străinătate*, unde se află în de-
pozit permanent cuptoare moderne
de majolică stil secesion și cuptoare
de olane Daniel, precum și cămi-
nuri și cuptoare de bucătărie.

Atrag atenția publicului asupra de-
pozitului meu model, asigurând-ul tot
odată despre calitatea perfectă ale arti-
coleur și prețurile cele mai solide.

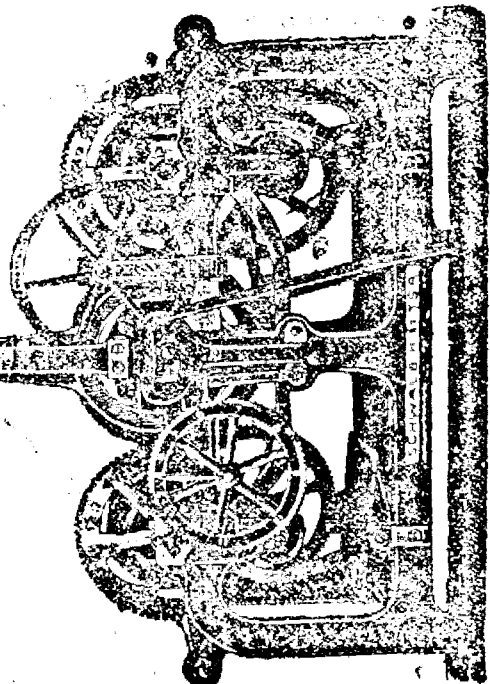
Așteptând binevoitorul sprijin sunt
cu deosebită stimă :

Tamásy József,
Kolozsvár.

FABRICA DE CEASORNICE DE TURN
BUDAPEST, VII. Dembisky-u. 32.
Cea mai mare fab-
rica de ceasornice
de turn din Ungaria
Telefon No. 63—47.

Expoziție permanentă
de ceasornice de turn.
Privilegiu excepțional.
Nenumărate adrese
de recunoștință și dis-
tincțiune.
Preliminar gratuit.

Th. Schmidt

fabrică de ploiere

Sibiu — Hermannstadt, Reispørgasse No 7.

Recomandă magazinul său bogat asortat cu cele
mai nouă și mai moderne

ploiere-entoutcas

(pt. soare și ploale)
precum și

ploiere

de calitate excelentă
pentru domni și dame.

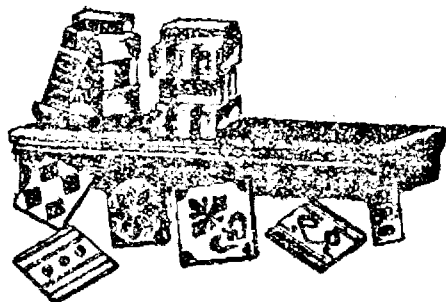
Comandele se execută prompt și cu punctualitate

Simics József

anteprișă de clădiri și fabrică
de ciment monumente și beton

Lugoș, Str. Buziașului 37. Casa proprie.

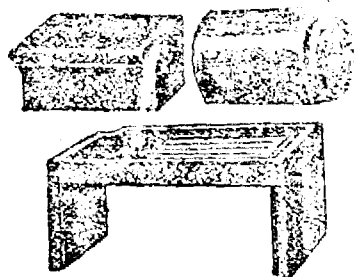

Primește totfelul de
lucrări din acest ram,
poduri de beton,
viaduct, canalizări,
uscarea pârșilor
umezi, învelișuri de
beton, terase, monu-
mente, pedestale,

trepte, bazinuri, boltituri din beton de fier, cupole
pentru biserici, șghiaburi, pârșii sectanți, cerdacuri de
ciment și pregătirea lucrărilor din asfalt.

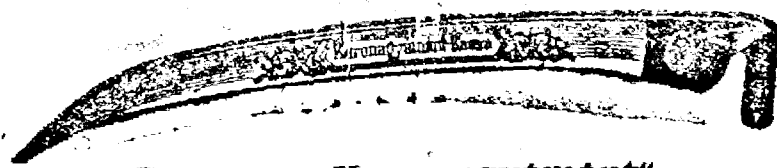
Are în depozit tot materialul de lipsă pentru
pentru lucrările din acest
ram, ghips, ciment româ-
nesc și de portland, trestie
pentru moloz etc.

Lucrările se fac pelângă
garanție. — Preliminare și
planuri se trimit gratuit.

Să ne credeți

că este în interesul D-tre,
dacă comandați — — coasa „Koronagyémánt“

Cu coasa „Koronagyémánt“

bătută odată se poate cosi ziua întreagă și deoarece e făcută din oțel-dia-
mant, coase rele sau mol nu se găsește între ele. Pentru trăinicia fiucării
bucăți garantăm.

75 80 85 90 95 100 110 cm. La comanda de 10 buc.

Prețul: 1 buc. 1-80 1-90 2- 2-20 2-40 2-60 cor. una se dă rabat. —

Comandele se pot face prin trimiț. banilor înainte sau pe lângă rambursă la

Lengyel Testvérek magazin de coase

Kaposvár, Fő-utca 22 T. „Koronagyémánt“

Telefon 66—82.

FISCHER TESTVÉREK

- Iustritori de sticlă și fabricanți de oglinzi; ■
- pictură specială pentru geamuri de biserică. ■

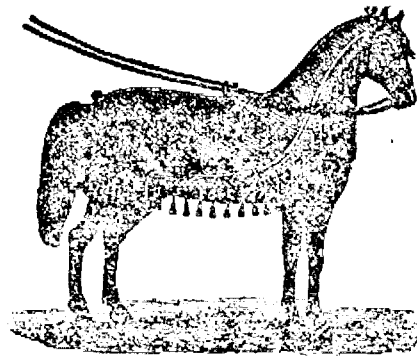
BUDAPESTA, VIII., Koszoru-utca No. 27.

Pregătim ireproșabil oglinzi, plăci, dulapuri și apărătoare pentru uși. Primim execuția conștiințioasă a oricăror lucrări din acest ram, apoi colorarea în sticlă ori mozaic a geamurilor de biserică, dormitoare, sufragerii, saloane, portale și porticuri.

== Mare depozit de sticlă în plăci. ==

Comandele atât din loc cât și din provincie se fac cu multă conștiințiozitate.

Telefon 66—82.

Milan Jorgov

curelar, șelar și fabricant de geamantane

Timișoara-Centr

Strada Jenőherceg-u

— (Lângă muzicantul Braun)

(Temesvár - Belvár

Recomandă în atenția onor. public din localitate și magazinul său bogat asortat în hamuri și tot ce e de lipsă călărit, apoi geamantane și geante de diferite calități.

Mai departe recomandă bășurile, căpeștrile și biciclii cel mai favorabil preț. — Reparările se fac repede și la cerut. — Comandele se execută prompt.

Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale.

Gerstenbrein Tamás és Társa

sculptori și măiestrii pietrari.

Atelierul central al magazinului: Cluj—Kolozsvar, Dézsma-u. 21.

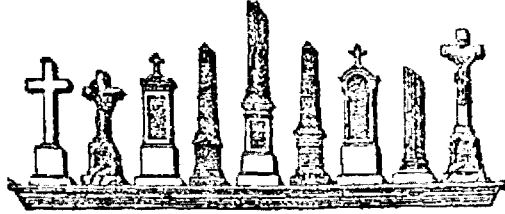
Magazin de pietrii monumentale, fabricate proprii din marmoră, labrador, granit, sienit etc.

Biroul central:

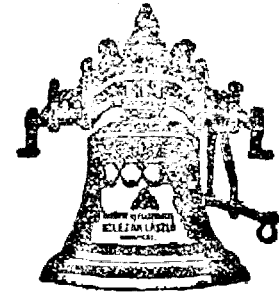
Sibiu—Nagyszeben, Fleischer-gasse 17.

Filiale:

Déva și Nagyvárad.

Fabrică de clopote

Distinsă la expoziția universală din Paris.

Szlezák László

fabrică p. turnat clopote, accu de turnuri și stativele

Budapesta, Frangepán-u

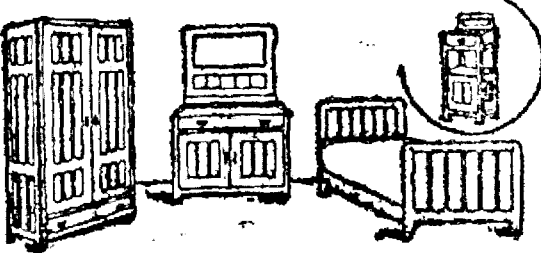
(Casa proprie. Lângă stațiunea tramv.

Se recomandă pentru executare căror lucrări din acest ram, ca tu de clopote noi și vechi, pelan ranție de mai mulți ani, cu coro fier invenția mea. Pregătesc st drepte și plecate pentru d

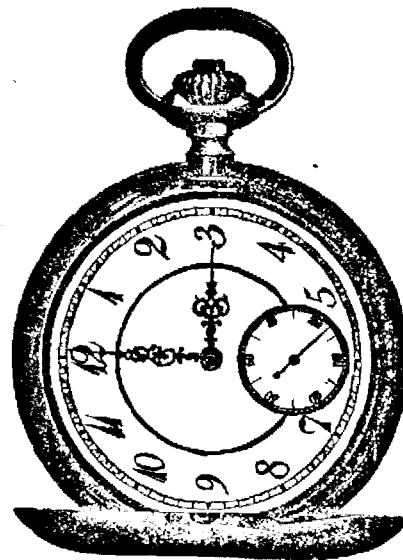
Preliminare se trimite la cerere și franco. — La dorință merge și vinci pe spesele proprii. Execuție

PÁLSÁNDOR

timplar pentru edificii și mobile Nagyvárad, Uri-utca 49 (Háros).

Pregătește ori-ce lucrări din acest ram atât noi cât și reparaturi; lucrări pentru clădiri, aranjamente complete pentru școli, biserici, locuințe, birouri etc. din material bun și uscat după model sau din combinație proprie. și Prețuri convenabile, serviciu coulant se garant. — Telefon pentru oraș și comitat nr. 629. —

Cele mai bune orologio

— cele mai solide și cele mai după moda

— juvaeriale —

atât pe bani gata, cât și în rate pe lângă elig

zășie de 10 ani și prețuri ieftine, livrează riji

mai bună prăvălie în aceasta privință al

intregă Ungaria

BRAUSWETTER JÁN

orologier în SZEGED:

CATALOG cu 2000 chipuri se trimite GRAU

Notez că numai aceia vor primi catalogul gratuit cari il

provocare la ziarul Tribuna. (ad. scriu că a cetit anunțal

Correspondențele se fac în limba maghiară, germană și

Biroul special de antreprisă pentru instalați sanitare a inginerului

PONTET SÁNDOR

Maros-Vásárhely str. Eötvös Nr. 4. ==

No telefonului 242.

Proiectează și primește:

Instalări de apeducte, canalisări ca sta din lorfere centrale, ventilatoare ridic și mașini cu apă, gaz și spivred apro noas in g